

Protokół z przeprowadzonej kontroli problemowej

I. Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego:

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22, 27 - 400 Ostrowiec Świętokrzyski.

Imię i nazwisko kierownika podmiotu kontrolowanego:

Renata Duda - Przewodniczący Zespołu.

II. W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielali:

Renata Duda - Przewodniczący Zespołu.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli z wymienieniem przerw w kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 14 listopada 2022 – 14 grudnia 2022 r.

IV. Imiona i nazwiska kontrolujących:

- **Rafał Zieliński** – Starszy operator urządzeń przygotowania danych – Przewodniczący zespołu kontrolującego – upoważnienie Nr 867/2022,
- **Klaudia Olbrich – Gawior** – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności - upoważnienie Nr 877/2022,
- **Monika Gładys** – Starszy operator urządzeń przygotowania danych – upoważnienie Nr 878/2022,
- **Mirella Wojtecka - Grabka** - lek. med. specjalista chorób wewnętrznych - upoważnienie Nr 879/2022,
- **Urszula Abramowicz** - lek. med. specjalista pediatra - upoważnienie Nr 880/2022,
- **Katarzyna Dzwonek** – psycholog – upoważnienie Nr 882/2022,
- **Teresa Malaczek** – pracownik socjalny - upoważnienie Nr 881/2022.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnień wydanych w dniu 26 października 2022 r. przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z up. Wojewody Świętokrzyskiego oraz przygotowania i programu kontroli.

V. Podstawa prawna kontroli:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573);
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 857);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia z dnia 1 lutego 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 17, poz. 162, z późn.zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 18 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 28 listopada 2007 r. (Dz.U. Nr 228, poz. 1681);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 20 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 29);

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000).

VI. Szczegółowy zakres kontroli:

- poprawność wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- terminowość wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających;
- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu oraz wykaz członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- wykorzystywanie dotacji z budżetu państwa na działalność Powiatowego Zespołu;
- realizacja zadań w zakresie wydawania skierowań na badania specjalistyczne osób ubiegających się o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;

VII. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku.

VIII. Kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Członkami Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim są:

— Przewodnicząca

Renata Duda - Posiada uprawnienia do pełnienia roli Przewodniczącego Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 67/2019/12//06 ważnego do 31 grudnia 2024 r.

— Sekretarz Zespołu(okres objęty kontrolą):

Agnieszka Rogozińska – Uprawniona do pełnienia funkcji sekretarza na podstawie zaświadczenia nr: 73/2019/12/06, ważnego do 31 grudnia 2024 r.

W zastępstwie Sekretarz Powiatowego Zespołu

Katarzyna Kaczmarska – Uprawniona do pełnienia funkcji sekretarza na podstawie zaświadczenia nr: 6/2022/09/22, ważnego do 31 grudnia 2024 r.

— Lekarze medycyny – przewodniczący składów orzekających posiadają zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, posiadają prawo wykonywania zawodu lekarza oraz tytuł specjalisty w następujących dziedzinach medycyny.

- (*) – pierwszy stopień specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych. Uprawniony do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 46/2019/10/28 ważnego do dnia 31 grudnia 2022 roku.
- (*) – pierwszy stopień specjalizacji w zakresie medycyny ogólnej, medycyny pracy oraz tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 33/2019/10/28 ważnego do dnia 31 grudnia 2022 roku.
- (*) – pierwszy stopień specjalizacji w zakresie pediatrii. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 48/2018/11/20 ważnego do dnia 31 grudnia 2020 roku.

- (*) – specjalista drugiego stopnia w zakresie okulistyki. Uprawniony do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/2509/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 29 lipca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) – pierwszy stopień specjalizacji w zakresie pediatrii, specjalista w zakresie medycyny rodzinnej. Uprawniony do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 11/2021/11/19 ważnego do dnia 31 grudnia 2023 roku.
- (*) – pierwszy stopień specjalizacji w zakresie medycyny pracy, tytuł lekarza specjalisty w zakresie medycyny przemysłowej. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/2039/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 27 czerwca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) - pierwszy stopień specjalizacji w zakresie pediatrii, specjalista drugiego stopnia w zakresie medycyny szkolnej i medycyny ogólnej. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/2038/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 27 czerwca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) - specjalista w zakresie medycyny pracy. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/2037/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 27 czerwca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) – specjalista w zakresie neurologii. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 25/2018/11/19, ważnego do dnia 31 grudnia 2020 roku.
- (*) – specjalista w zakresie reumatologii. Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 4/2019/03/22, ważnego do dnia 31 grudnia 2020 roku.

— Pedagodzy

- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 62/2009/11/05, ważnego do dnia 31 grudnia 2022 roku.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/2791/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 21 września 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 14/2018/19, ważnego do dnia 31 grudnia 2020 roku.

— Doradcy Zawodowi

- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/1995/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 27 czerwca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 11/2019/10/24 ważnego do dnia 31 grudnia 2022 r.

4
Gm 4 9
ant.

— **Pracownicy socjalni**

- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: XIII/1982/2002 wydanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 27 czerwca 2002 r., ważnego bezterminowo.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 83/2019/12/11, ważnego do 31 grudnia 2021 r.
- (*) – Uprawniony do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 79/2019/12/11, ważnego do 31 grudnia 2021 r.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 12/2020/08/26 ważnego do dnia 31 grudnia 2021 r.

— **Psycholodzy**

- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 4/2021/07/08, ważnego do dnia 31 grudnia 2022 r.
- (*) – Uprawniona do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia nr: 27/2019/10/24, ważnego do dnia 31 grudnia 2021 r.

Podsumowując należy stwierdzić, iż wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim spełniają wymogi kwalifikacyjne, o których mowa w § 21 ust 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2021 r., poz. 857), oraz aktualne zaświadczenia uprawniające do pełnienia funkcji zgodnie z § 21 ust 1 w związku z § 27 ww. Rozporządzenia. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2020 r., poz. 534) z przyczyn związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w okresie od dnia 8 marca 2020 r. do upływu 90 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wszystkie zaświadczenia ulegają wydłużeniu. W składzie osobowym Powiatowego Zespołu stwierdzono braki w zakresie lekarzy przewodniczących składów orzekających, które należałoby uzupełnić poprzez powołanie lekarzy o specjalnościach: psychiatra, ortopeda i traumatolog narządu ruchu, otolaryngolog. Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim, Pani Renata Duda, posiada uprawnienia do pełnienia funkcji członka składu orzekającego o specjalności pedagoga. Na tę okoliczność złożyła pisemne wyjaśnienia, które stanowią załącznik do protokołu. W złożonych wyjaśnieniach wskazała, że od chwili powołania na stanowisko Przewodniczącego Powiatowego Zespołu w dniu 22 listopada 2016 roku nie bierze udziału w posiedzeniach składu orzekającego w charakterze pedagoga.

IX. Wykorzystywanie dotacji z budżetu państwa na działalność Powiatowego Zespołu

Dotacja przekazana z budżetu państwa na funkcjonowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 roku wyniosła 815 390 zł.

Rok 2021			
Rozdział	Paragraf	Plan (po zmianach)	Wydatki wykonane
85321	3020	350,00	350,00
	4010	336 644,31	336644,31
	4040	19 029,67	19029,67
	4110	63 115,97	63115,97
	4120	8 499,61	8480,26
	4170	65 802,00	65802,00
	4210	10 825,54	10825,54
	4260	18 000,00	18000,00
	4270	9 747,60	9747,60
	4280	352,00	352,00
	4300	234 508,20	234508,20
	4360	1 134,97	1 134,97
	4400	35 771,94	35 771,94
	4410	0,00	0,00
	4440	11 608,19	11608,19
	4700	0,00	0,00
	4710	0,00	0,00
	Ogółem	815 390,00	815 370,65

Wydatki w §3020 obejmowały wydatki z tytułu zwrotu kosztów zakupu okularów korekcyjnych dla pracowników zatrudnionych w powiatowym zespole ze względu na konieczność ich używania do pracy przy monitorze komputerowym.

Wydatki w §4170 obejmowały koszty wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu umów zleceń zawartych z 6 członkami składów orzekających (osobami fizycznymi) zatrudnionymi w Powiatowym Zespole na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Wydatki w § 4210 złożyły się zakupy materiałów i wyposażenia między innymi: artykułów przemysłowych, zakupy materiałów biurowych, zakup drukarek.

Wydatki w §4260 obejmowały wydatki z tytułu opłat za media.

Wydatki w §4270 obejmowały koszty napraw i serwisu drukarek i kserokopiarek znajdujących się na wyposażeniu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz drobne prace remontowe pomieszczeń i naprawy szaf aktowych.

Wydatki w §4280 obejmowały wydatki związane z badaniami wstępnymi i okresowymi pracowników zatrudnionych w ramach umowy o pracę w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wydatki w §4300 obejmowały koszty związane z wynagrodzeniami 10 lekarzy przewodniczących składów orzekających prowadzących działalność gospodarczą, koszty wyrobienia pieczętek, koszty usług pocztowych, koszty usług związanych ze sprzątnięciem, koszty związane z usługami inspektora ochrony danych osobowych, opłaty z tytułu prowadzenia rachunku bankowego, opłaty z tytułu wywozu nieczystości i śmieci.

Wydatki w §4360 obejmowały wydatki z tytułu opłaty rachunków za telefony służbowe oraz sieć Internet.

Wydatki w §4400 obejmowały opłaty czynszowe za zajmowane pomieszczenia.

Handwritten signature and initials:
 24 0
 9/2021
 Rmz.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji przyznanej z budżetu państwa w roku 2021 na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Na dzień kontroli stan zatrudnienia w Zespole wyniósł etatów:

- Przewodniczący – 1 etat;
- Sekretarz – 1 etat;
- Pracownicy administracyjni – 6 etatów.

X. Tryb postępowania stosowany w Powiatowym Zespole w zakresie badań specjalistycznych.

W 2021 r. w Powiatowym Zespole w Ostrowcu Świętokrzyskim osoby ubiegające się o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności nie były kierowane na badania specjalistyczne z powodu trwającej pandemii Covid-19. Od dnia 1 listopada 2021 r. wznowiono przeprowadzenie badań psychologicznych na potrzeby orzekania, jednak żadna z osób składających dokumenty nie wyraziła zgody na przeprowadzenie w/w badań z obawy o możliwość zachorowania.

Ocena merytoryczna poprawności wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

W okresie objętym kontrolą do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim wpłynęło łącznie 5 315 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. W tym czasie Powiatowy Zespół wydał 5 341 orzeczeń, w tym 253 orzeczeń o niepełnosprawności oraz 5 088 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. (informacje o liczbie wniosków i orzeczeń pochodzą z systemu EKSMOoN).

Ocena merytoryczna poprawności wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Skontrolowano 50 losowo wybranych akt spraw z wydanym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności pod kątem sprawdzenia prawidłowości merytorycznej orzeczeń. Kontrolę orzeczeń o niepełnosprawności w dniu 15 listopada 2022 r., przeprowadziła lek. med. **Mirella Wojtecka - Grabka** - specjalista chorób wewnętrznych, członek Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim.

Skontrolowano następujące orzeczenia o stopniu niepełnosprawności:

1. (*)	18. (*)
2.	19.
3.	20.
4.	21.
5.	22.
6.	23.
7.	24.
8.	25.
9.	26.
10.	27.
11.	28.
12.	29.
13.	30.
14.	31.
15.	32.
16.	33.
17.	34.

01
Mirella Wojtecka - Grabka
D. J.

35. (*)	43. (*)
36.	44.
37.	45.
38.	46.
39.	47.
40.	48.
41.	49.
42.	50.

Przeprowadzona kontrola poprawności wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wykazała uchybienia w następujących sprawach.

Sprawa o numerze (*) – lekarz przewodniczący składu orzekającego (*) orzekła znaczny stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 10-N. Orzeczenie wydano nieprawidłowo. Zgromadzona w aktach sprawy dokumentacja medyczna ogranicza się do zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W zaświadczeniu tym lekarz wystawiający zaświadczenie wskazuje, że osoba niepełnosprawna nie wymaga konieczności sprawowania stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Brak podstaw do uznania orzeczonego znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego (*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/05-R/04-O. W aktach sprawy znajduje się badanie okulistyczne ostrości wzroku stwierdzające ostrość wzroku na poziomie $V_{od}=0,6$ oraz $V_{os}=0,6$. Ponadto w dokumentacji dotyczącej schorzeń układu krążenia stwierdzone jest nadciśnienie tętnicze bez udokumentowanych powikłań naczyniowych. Na podstawie zgromadzonej w aktach dokumentacji medycznej brak podstaw do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 04-O i 07-S. Prawdopodobnie należało zakodować tylko 05-R.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego (*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 09-M/05-R. Nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności oraz nieprawidłowe wypełnienie oceny stanu zdrowia sporządzonej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego. Lekarz przewodniczący składu orzekającego ustalił rozpoznanie zasadnicze, jako: "rak piersi lewej T2N1M0. Stan po BCT/04.02.2020/ w trakcie hormonoterapii". Pozostałe ustalone rozpoznania jednostek chorobowych, lekarz przewodniczący składu orzekającego umieścił, jako choroby współistniejące. Schorzenie umieszczone, jako choroby współistniejące nie dają podstawy do kodowania symboli przyczyny niepełnosprawności. W związku z powyższym prawidłowo należało wydać orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z kodem symbolu przyczyny niepełnosprawności 09-M.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego (*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 03-L/11-I. Nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. W ocenie stanu zdrowia sporządzonej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej ustalone, jako: "stan po operacji rozszczepu podniebienia i wargi górnej" umieszczono, jako schorzenie współistniejące. W związku z powyższym brak podstaw do łamania kodów symboli

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

przyczyny niepełnosprawności. Prawidłowo należało orzec umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 03-L. Ponadto w aktach sprawy brak jest aktualnej dokumentacji medycznej będącej podstawą wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zaliczającego do ustalonego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 05-R. Orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności jest prawidłowo, co do ustalonego symbolu przyczyny niepełnosprawności. Nieprawidłowość dotyczy sposobu wypełnienia przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego oceny stanu zdrowia. W rubryce rozpoznanie choroby zasadniczej należało wpisać wyłącznie rozpoznanie schorzenia zasadniczego "dyskopatia wielopoziomowa C i L". rozpoznanie zasadnicze "stan po operacji oponiaka" bez deficytów neurologicznych i cech wznowy, należało wpisać do rubryki choroby współistniejące.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/04-O. Orzeczenie wydano ze względu na ustalenie rozpoznania zasadniczego: "napadowe migotanie przedsionków". W załączonej do akt sprawy dokumentacji znajduje się wynik badania echo serca określający EF na poziomie 70%. Brak dodatkowych informacji o ewentualnej niewydolności układu krążenia. Na podstawie dokumentacji brak podstaw do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 07-S. Ponadto w załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej znajduje się badanie ostrości wzroku określające ostrość wzroku osoby orzekanej, jako: Vod=0,4, Vos=0,1. Brak podstaw do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/11-I. Na podstawie dokumentacji astma oskrzelowa kontrolowana brak podstaw do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Ponadto schorzenie "atopowe zapalenie skóry" – brak hospitalizacji z powodu nasilenia zmian skórnych, brak potwierdzenia leczenia systematycznego. Na podstawie dokumentacji należało orzec, co najwyżej stopień lekki. Skąpa dokumentacja medyczna ograniczająca się wyłącznie do zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł znaczny stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 05-R/09-M ustalając rozpoznanie zasadnicze, jako "stan po endoprotezoplastyce stawu biodrowego lewego, skolioza lędźwiowa" oraz rozpoznania współistniejące "cysty nerki prawej". W przypadku powyższej sprawy nastąpiło nieprawidłowe łamanie ustalonych symboli przyczyny niepełnosprawności. Ze względu na ustalenie rozpoznania zasadniczego "cysty nerki prawej", jako schorzenie współistniejące należało orzec znaczny stopień niepełnosprawności tylko i wyłącznie ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 05-R.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła znaczny stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 05-R/07-S. Nieprawidłowo wypełniona ocena stanu zdrowia przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego. Ze względu na dokonane łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności 05-R/07-S należało w ocenie stanu zdrowia

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

lekarza przewodniczącego składu orzekającego w rozpoznaniu zasadniczym umieścić również jednostkę chorobową "zwyrodnienie wielostawowe" (05-R).

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S. Ze względu na ustalenie w rozpoznaniu zasadniczym schorzenia "nadciśnienie tętnicze z przewlekłą niedokrwioną chorobą serca, ale bez niewydolności serca, w badaniu echo serca EF 70. Orzeczenie wydano nieprawidłowo. Załączona do akt sprawy dokumentacja medyczna nie daje podstawy do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 11-I. Nieprawidłowo orzeciono umiarkowany stopień niepełnosprawności. Załączona do akt sprawy dokumentacja nie daje potwierdzenia istnienia powikłań cukrzycy. W załączonej dokumentacji brak informacji o niewyrównywaniu metabolicznym i epizodach hipoglikemii.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 11-I. W rozpoznaniu zasadniczym ustalono jednostkę chorobową, jako "atopowe zapalenie skóry". Skąpa dokumentacja medyczna ograniczająca się wyłącznie do zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności. Brak informacji o przebiegu leczenia schorzenia, ewentualnych hospitalizacji z powodu nasilenia zmian skórnych. Na podstawie dokumentacji należało orzec, co najwyżej stopień lekki.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/05-R. Nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Na podstawie dokumentacji brak podstaw do ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze względu na rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej "POCHP" i symbol przyczyny niepełnosprawności 07-S. Na podstawie dokumentacji trudno ocenić czy stopień zaawansowania choroby POCHP sięga stopnia umiarkowanego. Brak informacji o przebiegu leczenia, zaostrzeniach czy ewentualnych hospitalizacjach.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/05-R/11-I. Nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. W druku oceny stanu zdrowia sporządzonej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie zasadnicze, jako: "cukrzyca t. 2, insulinozależna od 2017 roku. Prawidłowo ustalono symbol przyczyny niepełnosprawności 11-I. W dokumentacji brak informacji na temat ewentualnych powikłań narządowych oraz występowania hipo i hiperglikemii, nefropatii cukrzycowej. Z uwagi na fakt, że pozostałe rozpoznania zasadnicze jednostek chorobowych: "nadciśnienie tętnicze, seronegatywne zapalenie stawów, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego" umieszczono w ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego, jako schorzenia współistniejące należało orzec umiarkowany stopień niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności 11-I.

Sprawa o numerze(*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/04-O. W związku z ustaleniem symboli

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

przyczyny niepełnosprawności, jako 07-S/04-O, schorzenia narządu wzroku ustalone, jako: "wysoka krótkowzroczność, zwyrodnienie obu oczu" należało powyższe schorzenia umieścić w ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego, jako rozpoznanie zasadnicze.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/04-O. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono, jako rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej: "Uogólniona choroba stawów kręgosłupa z dyskopatią i chorobą stawów obwodowych". Ponadto ustalono schorzenia współistniejące ze względu na jednostki chorobowe o rozpoznanych: "przewlekły zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i obręczy barkowej. Nadwzroczność wysoka obu oczu z astygmatyzmem i niedowidzeniem oka lewego". Nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Na podstawie dokumentacji medycznej schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O nie daje podstawy do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Prawidłowo należało ustalić tylko i wyłącznie symbol przyczyny niepełnosprawności 07-S.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekł umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/04-O. Orzeczenie wydano prawidłowo w zakresie ustalonego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i ustalonych symboli przyczyny niepełnosprawności. Nieprawidłowość dotyczy sposobu wypełnienia druku oceny stanu zdrowia przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego. W rubryce rozpoznanie zasadnicze druku oceny stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego należało umieścić rozpoznanie jednostki chorobowej "zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z wielopoziomową dyskopatią.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) orzekła umiarkowany stopień niepełnosprawności ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 07-S/05-R. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono następujące jednostki chorobowe: w ramach rozpoznania zasadniczego "choroba niedokrwienności serca, komorowe zaburzenia rytmu serca – stan po ablacji, nadciśnienie tętnicze, wada serca pod postacią niedomykalności zastawki aortalnej". Z uwagi na umieszczenie rozpoznań chorób układu ruchu: "choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z dyskopatią, zaburzenia korzeni i splotów nerwowych", w rubryce choroby współistniejące nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Prawidłowo należało ustalić tylko i wyłącznie symbol przyczyny niepełnosprawności 07-S.

Pozostałe skontrolowane orzeczenia zostały wydane prawidłowo.

Ocena merytoryczna poprawności wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności:

Skontrolowano 50 losowo wybranych akt spraw z wydanym orzeczeniem o niepełnosprawności pod kątem sprawdzenia prawidłowości merytorycznej orzeczeń. Kontrolę orzeczeń o niepełnosprawności w dniu 15 listopada 2022 r., przeprowadziła lek. med. Urszula Abramowicz - specjalista pediatra i medycyny rodzinnej członek Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim.

Przeprowadzona kontrola poprawności wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności dotyczyła postępowania w następujących sprawach:

1. (*)

2. (*)

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

3. (*)	27. (*)
4.	28.
5.	29.
6.	30.
7.	31.
8.	32.
9.	33.
10.	34.
11.	35.
12.	36.
13.	37.
14.	38.
15.	39.
16.	40.
17.	41.
18.	42.
19.	43.
20.	44.
21.	45.
22.	46.
23.	47.
24.	48.
25.	49.
26.	50.

Przeprowadzona kontrola poprawności wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności wykazała uchybienia w następujących sprawach:

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydał orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O. W ocenie stanu zdrowia lekarz przewodniczący składu orzekającego ustalił rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej, jako „Nadwzroczność”. Ustalona w rozpoznaniu zasadniczym jednostka chorobowa nie daje podstawy do uznania niepełnosprawności zgodnie z obowiązującymi standardami. Orzeczenie wydano nieprawidłowo.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 11-I. W ocenie stanu zdrowia lekarz przewodniczący składu orzekającego ustalił rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej, jako „wrodzony przerost nadnerczy, leczony specjalistycznie”. Na podstawie zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji medycznej, stopień zaawansowanie schorzenie w stosunku do zastosowanego leczenia nie daje podstawy do uznania, że dziecko jest osobą niepełnosprawną. Orzeczenie wydano nieprawidłowo.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 06-E. Schorzenie powodujące niepełnosprawność dziecko ustalono, jako „Padaczka” Ponadto ustalono, że dziecko wymaga konieczności sprawowania stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (punkt 7 wskazań). W ocenie kontrolującego aktualny stan zdrowia dziecka potwierdzony dokumentacją medyczną nie daje podstawy do uznania, że dziecko nie wymaga konieczności sprawowania

Handwritten signature:
A. M. Ranti.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (punkt 7 wskazań). Na podstawie załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej w tym zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności ustalono, że ostatni napad chorobowy dziecko miało w kwietniu 2021 roku.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 06-E/10-N. Orzeczenie wydano prawidłowo, jeżeli chodzi o ustalenie niepełnosprawności i wskazania. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie choroby zasadniczej, jako „Padaczka lekooporna”. Brak jest ustalonych chorób współistniejących. W związku z powyższym nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Z uwagi na ustalone rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej prawidłowo należało zakodować symbol przyczyny niepełnosprawności 06-E.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 10-N/05-R. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie choroby zasadniczej, jako „Mózgowe porażenie dziecięce”. W związku z powyższym nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Z uwagi na ustalone rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej prawidłowo należało zakodować symbol przyczyny niepełnosprawności 10-N. Schorzenie narządu ruchu (symbol przyczyny niepełnosprawności 05-R) wynika z choroby zasadniczej (mózgowego porażenia dziecięcego).

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 06-E/12-C. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie choroby zasadniczej, jako „Padaczka”. Jako choroby współistniejące ustalono rozpoznanie jednostki chorobowej, jako „Zespół Aspergera”. W związku z powyższym nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. W załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej znajduje się wynik badania EEG dziecka stwierdzający, że aktualnie zapis w granicach normy wiekowej. W związku z powyższym brak podstaw do uznania niepełnosprawności dziecka ze względu na schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 06-E. Ponadto z uwagi na zakodowanie schorzenie „Zespół Aspergera” symbolem 12-C, należało rozpoznanie zasadnicze tej jednostki chorobowej umieścić w rubryce „Rozpoznanie choroby zasadniczej” oceny stanu zdrowia dziecka wystawionej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 10-N/11-I. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie choroby zasadniczej, jako „Guz złośliwy OUN, stan po operacji, chemioterapia”. Ponadto ustalono rozpoznania jednostek chorobowych stanowiących schorzenia współistniejące określone, jako: „zez, zaburzenia równowagi”. Z uwagi na ustalone rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Prawidłowo należało użyć wyłącznie symbolu przyczyny niepełnosprawności 10-N. Schorzenie nowotworowe kodujemy według symbolu przyczyny niepełnosprawności układu, którego dotyczy zajęcie nowotworowe.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 09-M/08-T. W ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalono rozpoznanie choroby zasadniczej, jako „wielotorbielowatość nerek typu dziecięcego, choroba wątroby nieokreślona”. Brak jest ustalonych chorób współistniejących. W związku z powyższym nastąpiło nieprawidłowe łamanie symboli przyczyny niepełnosprawności. Z uwagi na ustalone rozpoznanie zasadnicze jednostki chorobowej prawidłowo należało zakodować symbol przyczyny niepełnosprawności 09-M. Schorzenie o symbolu przyczyny niepełnosprawności 08-T (choroba wątroby nieokreślona) nie daje podstawy do uznania niepełnosprawności.

Sprawa o numerze (*) lekarz przewodniczący składu orzekającego
(*) wydała orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych ze względu na schorzenia o symbolach przyczyny niepełnosprawności 11-I. Co do ustaleń faktycznych w zakresie wydanego orzeczenia ustalenie niepełnosprawności w stosunku do schorzenia zasadniczego jest prawidłowe. Wydane w 2021 roku orzeczenie oparte zostało, na dokumentacji medycznej (karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki badań genetycznych) z lat 2017, 2018. W aktach sprawy brak jest dokumentacji medycznej dokumentującej aktualny przebieg leczenia dziecka, co nie pozwala ustalić, czy aktualnie dziecko wymaga dalszego leczenia.

Pozostałe skontrolowane orzeczenia zostały wydane prawidłowo.

Oceniając prawidłowość merytoryczną wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności stwierdzić należy, iż Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim nie zawsze wydaje orzeczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami, co powyżej zostało wskazane. Jednak w większości przypadków orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności sporządzane przez lekarzy orzeczników są poprawne.

Na 100 skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 9 orzeczeniach o niepełnosprawności i 18 orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności stwierdzono następujące uchybienia:

- nieprawidłowe ustalenie stopnia niepełnosprawności – 3 sprawy;
- nieprawidłowe ustalenie symboli przyczyny niepełnosprawności – 13 spraw;
- wydanie orzeczenia pomimo braku aktualnej dokumentacji medycznej – 8 spraw;
- nieprawidłowe zaliczenie rozpoznań zasadniczych ustalonych schorzeń. Nie wpisanie w ocenie stanu zdrowia lekarza przewodniczącego składu orzekającego ustalonego rozpoznania zasadniczego schorzeń współistniejących – 4 sprawy.

XI. **Prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających**

Oceny sporządzane przez psychologa

Skontrolowano 50 losowo wybranych akt spraw pod kątem sprawdzenia prawidłowości sporządzania ocen psychologicznych, w dniu 15 listopada 2022 r., przeprowadziła psycholog - członek Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim p. mgr. Katarzyna Dzwonek

Skontrolowano następujące oceny psychologa:

1. (*)	4. (*)
2.	5.
3.	6.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

7. (*)	29. (*)
8.	30.
9.	31.
10.	32.
11.	33.
12.	34.
13.	35.
14.	36.
15.	37.
16.	38.
17.	39.
18.	40.
19.	41.
20.	42.
21.	43.
22.	44.
23.	45.
24.	46.
25.	47.
26.	48.
27.	49.
28.	50.

W przypadku akt spraw rozpatrywanych stwierdzono następujące uchybienia:

Sprawa (*) brak oceny psychologicznej do orzeczenia wydanego 17.03.2021r. Pierwotnie 19.02.2021r nie przyznano niepełnosprawności. Do tego orzeczenia ocena psychologiczna jest prawidłowo sporządzona, natomiast po odwołaniu przyznano niepełnosprawność o symbolu 07-S bez punktu 7 wskazań, do którego brak jest oceny psychologicznej. Na wydanym nowym orzeczeniu widnieje podpis psychologa.

Sprawa (*) ocena psychologiczna z dnia 02.07.2021 prawidłowa dla orzeczonego symbolu 02-P w stopniu umiarkowanym. Po odwołaniu zmieniono orzeczenie na stopień znaczny, do którego brak oceny psychologicznej. Na wydanym nowym orzeczeniu widnieje podpis psychologa.

Sprawa (*) niepełny opis dotyczący zakresu opieki i pomocy osobie orzekanej. Przy przyznanej znacznej niepełnosprawności ocena psychologiczna powinna odnosić się i wskazywać na wszystkie aspekty życia, w których osoba orzekana wymaga opieki, a w których pomocy innych w codziennym funkcjonowaniu.

Nieprawidłowe uzasadnienie przyznanego stopnia niepełnosprawności w dokumentacji:

1. (*)	9. (*)	17. (*)
2.	10.	18.
3.	11.	19.
4.	12.	20.
5.	13.	21.
6.	14.	22.
7.	15.	23.
8.	16.	24.-----

W w/w aktach uzasadnienie oceny psychologicznej „Na podstawie złożonych dokumentów” jest nieprawidłowe. Uzasadnienie powinno odnosić się do przyznanego stopnia niepełnosprawności lub jej braku. Powinno zawierać w sobie wszystkie przesłanki, którymi

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

kierowaliśmy się przyznając niepełnosprawność. Opisywać, które sfery funkcjonowania wymagają, opieki, pomocy oraz jeśli jest to wskazane odnieść się do funkcjonowania zawodowego. W uzasadnieniu zawieramy przyczynę przyznania niepełnosprawności lub jej braku.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do pełnej oceny stanu zdrowia, diagnozy psychologicznej z dn. 18.11.2021r. z DPS. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opisu badań psychiatrycznych SCP w Morawicy (2011r., 2019 r.), WSZ w Kielcach (2011r.) oraz historii choroby z Prywatnego Gabinetu Psychiatrii. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) brak w dokumentacji aktualnej oceny psychologicznej określającej funkcjonowanie i poziom depresji oraz funkcjonowania intelektualnego. Należy wezwać orzekanego do uzupełnienia dokumentacji psychologicznej lub skierować na badanie psychologiczne specjalistyczne do Wojewódzkiego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach w celu przeprowadzenia aktualnej oceny psychologicznej.

Sprawa (*) nieprawidłowy symbol – Przyznano symbol 02-P przy rozpoznaniu „pogranicze niepełnosprawności intelektualnej”. Przy upośledzeniu umysłowym przyznawany jest symbol 01-U zaczynając od umiarkowanej niepełnosprawności intelektualnej. Posiadane rozpoznanie pogranicze niepełnosprawności intelektualnej nie kwalifikuje do osób niepełnosprawnych.

Sprawa (*) w punkcie XII oceny psychologicznej widnieje wpis „nie dotyczy”, choć przyznano stopień niepełnosprawności w stopniu znacznym o symbolu 02 – P. Wymaga to opisu, w jaki sposób osoba orzekana wymaga opieki w związku z niemożnością samodzielnej egzystencji.

Sprawa (*) brak odniesienia do badanych sfer oceny psychologicznej pomimo dostępnej dokumentacji. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności. W punkcie XII oceny czytamy, że orzekany „wymaga pomocy w prowadzeniu domu”, natomiast punkt ten wymaga opisu, w jaki sposób osoba orzekana wymaga opieki innych w związku z całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji i zależnością od otoczenia.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opisu badań psychologicznych z 2016r oraz historii choroby z Prywatnego Gabinetu Psychiatrii z 2021r. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do historii choroby z przychodni Syntonia, oraz opisu badania psychologa klinicznego z 2021 r. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opisu badań psychiatrycznych SCP w Morawicy (2019r) z aktualnym opisem poziomu intelektualnego, emocjonalnego i poznawczego. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) nieprawidłowy symbol. Ustalono symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P przy rozpoznaniu zasadniczym jednostki chorobowej: "Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, hiperkinetyczne zaburzenia zachowania". Przy Upośledzeniu umysłowym przyznawany jest symbol 01-U zaczynając od umiarkowanej niepełnosprawności intelektualnej. Niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opisu badań. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opinii psychologa z 2021 roku z aktualnym opisem poziomu intelektualnego, emocjonalnego i poznawczego. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) niezgodność przyznanego symbolu przyczyny niepełnosprawności 02-P dla rozpoznania „Cukrzyca, RZS, zwyrodnienie stawu kolanowego”. Niezgodność z rozpoznaniem ustalonym w ocenie stanu zdrowia sporządzonej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego „Organiczne zaburzenia nastroju”. W trakcie posiedzenia składu orzekającego należy ustalić z lekarzem przewodniczącym składu orzekającego, które schorzenia stanowią choroby zasadnicze i są podstawą do przyznania ustalonego stopnia niepełnosprawności, a które ze schorzeń stanowią choroby współistniejące i nie podlegają kodowaniu symboli przyczyny niepełnosprawności.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do aktualnego stanu funkcjonowania psychologicznego. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

Sprawa (*) niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opinii psychologa z 2018 r z aktualnym opisem poziomu intelektualnego, emocjonalnego i poznawczego. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności. Przy przyznanym rozpoznaniu „Zaburzenia Otepienne stopnia znacznego” w punkcie VI oceny psychologicznej dotyczącego opisu funkcji poznawczych widnieje „Brak danych”, pomimo dostępu do badania psychologicznego w dołączonej dokumentacji.

Sprawa (*) Niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności do opinii psychologa z sierpnia 2021 roku z aktualnym opisem poziomu intelektualnego (dane liczbowe), w ocenie psychologicznej widnieje zapis „brak danych”. Sporządzając ocenę psychologiczną w trybie zaocznym należy korzystać z pełnej dokumentacji dostarczonej przez orzekanego, by móc rzetelnie poddać ocenie funkcjonowanie orzekanego i przyznać stopień lub brak niepełnosprawności.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Pozostałe skontrolowane oceny psychologiczne zostały sporządzone poprawnie. Podsumowując pani psycholog (*) bardzo wnikliwie analizuje dołączoną dokumentację medyczną, co przekłada się na obszernie opisy badanych sfer oceny psychologicznej i ułatwia dokonanie kwalifikacji osoby orzekanej.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. brak sporządzonej oceny psychologicznej do orzeczenia wydanego po odwołaniu w drodze samokontroli – 2 sprawy;
2. niepełny opis zakresu sprawowanej opieki – 3 sprawy;
3. nieprawidłowe uzasadnienie w zakresie przyznanego stopnia niepełnosprawności – 24 sprawy;
4. niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności w aktach sprawy opinii psychologicznych i aktualnych badań – 10 spraw;
5. wydanie orzeczenia pomimo braku w aktach sprawy aktualnej opinii psychologa lub aktualnych wyników badań psychologicznych – 1 sprawa;
6. nieprawidłowe ustalenie stopnia niepełnosprawności w stosunku do ustalonego rozpoznania zasadniczego i symbolu przyczyny niepełnosprawności – 1 sprawa;
7. rozbieżność pomiędzy sporządzoną oceną psychologiczną oraz oceną sporządzoną przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego w zakresie ustalonego rozpoznania zasadniczego i symbolu przyczyny niepełnosprawności - 1 sprawa.

Oceny sporządzone przez pracownika socjalnego

Skontrolowano 50 losowo wybranych akt spraw pod kątem sprawdzenia prawidłowości sporządzania ocen pracownika socjalnego, w dniach 14 i 16 listopada 2022 r. przeprowadziła pracownik socjalny członek Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim p. mgr. Teresa Małaczek.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość sporządzania Ocen funkcjonowania społecznego w zakresie stosowania standardów i procedur postępowania orzeczniczego przez pracowników socjalnych – członków Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Analizie poddano sposób wypełniania formularzy *oceny* pod względem występujących ograniczeń w zdolności do samodzielnej egzystencji i pełnienia ról społecznych, stopnia uzależnienia od innych osób w codziennym funkcjonowaniu, zakresu niezbędnej opieki lub pomocy innych osób oraz środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji.

Szczegółowej weryfikacji poddano 50 *ocen funkcjonowania społecznego* w zakresie prawidłowości ich sporządzania przez pracowników socjalnych – członków składów orzekających, o numerach spraw:

1. (*)	12. (*)
2.	13.
3.	14.
4.	15.
5.	16.
6.	17.
7.	18.
8.	19.
9.	20.
10.	21.
11.	22.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

23. (*)	37. (*)
24.	38.
25.	39.
26.	40.
27.	41.
28.	42.
29.	43.
30.	44.
31.	45.
32.	46.
33.	47.
34.	48.
35.	49.
36.	50.

Na podstawie przedstawionego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. wykazu ocen funkcjonowania społecznego dla potrzeb postępowania o ustalenie stopnia niepełnosprawności w 2021 r. w podziale na pracowników socjalnych ustalono, że w kontrolowanym okresie zadania w zakresie orzekania o niepełnosprawności w specjalności „pracownik socjalny” realizowali: (*)

(*)

Przy czym, w ogólnej liczbie 50 skontrolowanych spraw, (*) sporządziła 23 oceny, (*) 5 ocen, (*) 14 ocen, Pani (*) 8 ocen. Kontrolująca, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym ustaliła, że wszystkie poddane weryfikacji oceny funkcjonowania społecznego zostały sporządzone na zatwierdzonych do stosowania przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw osób Niepełnosprawnych drukach. *Oceny funkcjonowania społecznego* wypełnione zostały w sposób czytelny, zachowana jest estetyka. Każda z kontrolowanych ocen zawiera datę sporządzenia, podpis oraz imienną pieczętkę z opisem funkcji w składzie orzekającym.

Kwestią zasadniczą każdej oceny funkcjonowania społecznego jest spójność zapisów i ustaleń w ocenie, bowiem *Ocena funkcjonowania społecznego* wytworzona na posiedzeniu składu orzekającego ma wartość dowodu w sprawie o ustalenie niepełnosprawności, lub stopnia niepełnosprawności. W świetle obowiązujących aktów prawnych pracownik socjalny zobowiązany jest do zebrania materiału dowodowego dotyczącego skutków naruszonej sprawności organizmu oraz braku możliwości lub występujących ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu w życiu codziennym i pełnieniu ról społecznych. A zatem rolą pracownika socjalnego w postępowaniu orzecznictwem jest sporządzenie wnikliwej, merytorycznej spójnej wewnętrznie *oceny*, zgodnie z obowiązującymi standardami. Ustalenia dokonane w procesie orzecznictwem powinny wskazywać na związek pomiędzy rozpoznanymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania społecznego i pełnienia ról społecznych, a proponowanym rozstrzygnięciem, a także wskazywać na zakres niezbędnego wsparcia. Zgodnie z obowiązującymi standardami w orzecznictwie, dla stworzenia wnikliwej i rzetelnej oceny społecznej pracownik socjalny powinien uzyskać niezbędne informacje, zebrane w toku bezpośredniej rozmowy z osobą, której postępowanie dotyczy, obserwacji oraz analizy dokumentacji. Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, posiedzenia składów orzekających odbywały się w trybie zaocznym, bez udziału osób zainteresowanych uzyskaniem stopnia niepełnosprawności.

Mając na uwadze fakt, iż oceny sporządzone zostały w trybie zaocznym, pracownik socjalny w toku postępowania orzeczniczego zgromadził informacje o osobie orzekanej, poprzez:

- wgląd do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- analizę dokumentacji medycznej, w tym zaświadczenia lekarskiego opisującego rodzaj schorzeń, rokowań odnośnie stanu zdrowia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i techniczne,
- ustalenia z lekarzem – przewodniczącym składu orzekającego,

a następnie dokonał oceny rodzaju i zakresu niezbędnego wsparcia, opierając się na kryteriach i standardach orzecznich wskazanych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, aby ostatecznie zakwalifikować do danego stopnia niepełnosprawności lub stwierdzić brak niepełnosprawności.

W liczbie 50 spraw objętych kontrolą:

- 27 osób zaliczono do znacznego stopnia niepełnosprawności - przyczyną niepełnosprawności były następujące schorzenia: choroby układu oddechowego i krążenia (07-S) – 4, choroby układu moczowego (09-M) – 1, upośledzenie narządu ruchu (05-R) - 4, schorzenia układu pokarmowego (08-T) – 3, choroby neurologiczne (10-N)– 8, zaburzenia głosu, mowy i słuchu (03-L) - 1, 6 osób otrzymało orzeczenia z dwoma symbolami niepełnosprawności.- (11-I-O2-P), (02-P-07-S), (07-S i 05-R), (09-M – 05-R), (10-N – 04-O), (05-R – 10-N);
- do umiarkowanego stopnia - zaliczono 22 osoby, z tego: 8 było z symbolem (05-R), 3 orzeczenia z symbolem – (07-S), 2 osoby z symbolem (03 – L), (05-R – 07-S) – 2 osoby, po 1 osobie zakwalifikowano z symbolem: (09-M), (10-N – 07-S)), (10-N), (08-T), (06-E), (07-S – 05-R – 08-T), (03-L - 07-S - 11-I);
- niepełnosprawność w stopniu lekkim otrzymała 1 osoba z symbolem (05- R).;

Na ogólną liczbę skontrolowanych ocen w 8 sprawach przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności było kryterium zawodowe. W zakresie przedmiotowego wskazania pracownik socjalny powinien dokonać oceny zachowanej przez osobę niepełnosprawną jej zdolności do podjęcia lub kontynuowania zatrudnienia lub braku tej zdolności, a następnie wskazać dla niej optymalne warunki pracy. W ocenie tej zdolności chodzi przede wszystkim o ustalenie możliwości podjęcia lub dalszego kontynuowania dotychczasowego zatrudnienia. Analiza *ocen funkcjonowania społecznego* wykazała, że w liczbie 8 spraw, w 7 przypadkach w pkt. XI i XIV *oceny* był zapis: „*zdolny do pracy w warunkach chronionych*, bez wskazania na występujące ograniczenia w zatrudnieniu, z uwzględnieniem wymogów, co do stanowiska pracy lub dalszego wykonywania przez osobę dotychczasowego zatrudnienia w warunkach pracy uznanych za typowe.

Wykazane wyżej uwagi nie rzutowały na zasadność rozstrzygnięcia w zakresie kwalifikacji do orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

W toku weryfikacji *ocen funkcjonowania społecznego* stwierdzono, że nie we wszystkich kontrolowanych sprawach problemy zdrowotne zostały opisane w sposób prawidłowy, wyczerpujący, spójny z informacjami zawartymi w ocenie stanu zdrowia osoby zainteresowanej wystawionej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego oraz zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wydanym dla potrzeb Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W 19 sprawach brak było między innymi: pełnego opisu problemów

zdrowotnych, głównie chorób współistniejących, dat granicznych powstania urazu, operacji, udaru, wystąpienia choroby, zawału serca.

Ocena stanu zdrowia jest jednym z wyznaczników niepełnosprawności, pozwala na ustalenie istotnych ograniczeń w sferze funkcjonowania społecznego i zawodowego. Należy mieć na uwadze, że nie każda choroba będzie ograniczać zdolność osoby orzekanej do samodzielnego funkcjonowania, a tym samym sięgać stopnia niepełnosprawności. Jednak należy zważyć, że w sytuacji gdy diagnoza funkcjonowania społecznego sporządzana jest zaocznie, na podstawie dostępnej dokumentacji, pełny obraz problemów zdrowotnych pozwala na ustalenie ograniczeń funkcjonalnych osoby orzekanej. Należy podkreślić, że jednostki chorobowe implikują zakres i rodzaj ograniczeń, na podstawie których pracownik socjalny dokonuje indywidualnej oceny funkcjonowania społecznego, określa konieczność wsparcia oraz rozstrzyga o kwalifikacji do stopnia niepełnosprawności. Jest to istotny element w procesie orzecznictwym, gdyż pozwala na wyciągnięcie wniosków w zakresie określenia stopnia naruszonej sprawności organizmu. W sytuacji, gdy brak możliwości uzyskania niezbędnych informacji w bezpośredniej rozmowie z osobą orzekaną, wówczas dokumentacja medyczna stanowi punkt wyjściowy do prawidłowego sporządzenia oceny. A więc dogłębna analiza dokumentacji medycznej z wyartykułowanymi jednostkami chorobowymi pozwala na skonkretyzowanie ograniczeń funkcjonalnych, np.: w zakresie czynności samoobsługowych, prowadzenia gospodarstwa domowego, przemieszczania się, uczestnictwa w życiu społecznym. Każda ocena sporządzana jest w indywidualnej sprawie, zatem uzasadnienie zajętego stanowiska powinno odnosić się do indywidualnych ustaleń. Inne ograniczenia będzie miała osoba po udarze mózgu z niedowładem, przebytej operacji, zawału serca, chorób onkologicznych. A zatem powielany zapis „wymaga pomocy”, zwłaszcza w zakresie higieny osobistej, ubierania się, spożywania posiłków, prowadzenia gospodarstwa domowego nie pozwala na zindywidualizowanie ograniczeń funkcjonalnych, będących skutkiem danej jednostki chorobowej.

W toku kontroli zwrócono również uwagę, że prawie we wszystkich sprawach brak było odniesienia do pkt. VI.1.1) d) – *inne czynności z zakresu samoobsługi*, podczas gdy z analizy dokumentacji medycznej zalecenia dotyczyły między innymi: stosowania odpowiedniej diety, systematycznego przyjmowania leków wg. wskazań lekarza, pomiaru wartości ciśnienia tętniczego oraz poziomu glikemii, czy też iniekcji z insuliny, w przypadku osób insulinozależnych..

Podczas kontroli stwierdzono, że na ogólna liczbę 50 ocen poddanych weryfikacji tylko w trzech przypadkach, stwierdzono brak integralności pomiędzy danymi zawartymi we wniosku w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności a opisem stanu faktycznego w formularzu *oceny funkcjonowania społecznego*, np.: osoba orzekana nie wykazała ograniczeń czynnościach samoobsługowych, czy też w poruszaniu się w środowisku i prowadzeniu gospodarstwa domowego, a pracownik socjalny w diagnozie funkcjonowania społecznego wskazywał na trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, czy też poruszania się w środowisku. Ustalono, że na etapie procesu orzecznictwego, stwierdzając występujące ograniczenia lub brak zdolności na poziomie indywidualnym i społecznym – pozycje VI. 1. 1), VI. 1. 2) i VI. 1. 4) oraz konieczność zapewnienia opieki i pomocy osoby drugiej – pozycje w pkt. VIII. 1. I VIII. 2. , IX. 1. IX. 2 – nie w każdym przypadku zostały wypełnione prawidłowo przez pracownika socjalnego, co skutkuje brakiem precyzji w opisie występujących dysfunkcji osoby orzekanej, wynikających z zindywidualizowanych ograniczeń, skutkujących trudnościami w samodzielnym funkcjonowaniu, co poddaje w wątpliwość trafność decyzji orzecznictwej.

Proponowany przez pracownika socjalnego stopień niepełnosprawności nie został w każdym przypadku ustalony adekwatnie do udokumentowanych w aktach sprawy informacji

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

dotyczących zdolności do pełnienia ról społecznych, poruszania się, komunikowania z otoczeniem, prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem zakresu niezbędnej opieki i/lub pomocy, jaka powinna być świadczona osobie orzekanej w celu poprawy jej funkcjonowania

Należy podkreślić, że *indywidualna ocena funkcjonowania społecznego* powinna zawierać ustalenie ograniczeń lub braku możliwości wykonywania codziennych czynności lub zachowań uznanych za normalne i społecznie oczekiwane. Ważne jest również ustalenie ograniczeń uniemożliwiających aktywne uczestnictwo w różnych sferach życia społecznego.

Sporządzając diagnozę funkcjonowania społecznego istotne jest, aby pracownik socjalny wskazywał na związek pomiędzy rozpoznanymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania osoby orzekanej w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społecznych, a proponowanym rozstrzygnięciem.

Skontrolowane *oceny funkcjonowania społecznego* sporządzono miejscami w sposób schematyczny, skrótowy co skutkowało brakiem wskazania konkretnych ograniczeń powodujących trudności w codziennym funkcjonowaniu, czy też wykonywaniu zwyczajowych czynności związanych z samoobsługą (higieną osobistą, ubieraniem się, codzienną toaletą, przygotowywaniem posiłków, przemieszczaniem się, prowadzeniem gospodarstwa domowego, załatwianiem spraw osobistych), w odniesieniu do każdej osoby indywidualnie.

Analiza *ocen funkcjonowania* wykazała, że wpisy dotyczące ograniczeń w zakresie aktywności osób na poziomie indywidualnym i społecznym powtarzają się, często są identyczne, niezależnie od przyznanego stopnia niepełnosprawności, np.: pkt. VI.1.1) a) - utrzymanie higieny osobistej – z pomocą; „wymaga pomocy w zakresie higien”, b) ubieranie się i rozbieranie się – z pomocą”, „okresowej pomocy w ubieraniu się”. Brak precyzyjnego określenia zakresu niezbędnej opieki. Nieprecyzyjny jest również zapis w punkcie dot. zdolności do prowadzenia gospodarstwa domowego, nie wykazano zakresu czynności domowych, których wykonywanie jest utrudnione z uwagi na ograniczenia w funkcjonowaniu organizmu, jest powtarzający się zapis „wymaga pomocy w czynnościach domowych”. Z kolei w pkt. VI. 1.2) a) *zdolność do przemieszczania się* - jest zapis: „korzysta z kul łokciowych”, czy też: „porusza się z pomocą kul łokciowych”. Również w pkt. dotyczącym korzystania z publicznych środków transportu powtarzają się powyższe sformułowania.

Zbyt hasłowy opis funkcjonowania osoby orzekanej stawia pod znakiem zapytania właściwość sporządzonej diagnozy funkcjonowania społecznego oraz kwalifikacji do określonego stopnia niepełnosprawności oraz wskazań.

Należy stwierdzić, że pracownicy socjalni nie wykazali staranności w opisach dysfunkcji w formularzach oceny funkcjonowania społecznego. Schematyczny opis stanu faktycznego w zakresie ograniczeń funkcjonalnych nie różnicuje dysfunkcji stosownie do naruszonej sprawności organizmu każdej osoby indywidualnie, co jest błędem w postępowaniu orzecznictwem.

Opisane wyżej ustalenia dotyczą spraw o sygnaturach akt opisanych poniżej.

Sprawa (*) l – **znaczny stopień niepełnosprawności** - proponowany przez pracownika socjalnego stopień znaczny niepełnosprawności nie został udokumentowany w diagnozie funkcjonowania społecznego. Stwierdzono brak precyzji w opisie ograniczeń skutkujących naruszeniem sprawności organizmu w stopniu wskazującym na całkowitą zależność orzekanej od otoczenia., i tak: pkt. VI.1.1) a) - utrzymanie higieny osobistej – z pomocą; b) ubieranie się i rozbieranie się – z pomocą”. Nieprecyzyjny jest również zapis w punkcie dot. zdolności do prowadzenia gospodarstwa domowego, nie wykazano zakresu czynności domowych, których wykonywanie jest utrudnione z uwagi na ograniczenia

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

w funkcjonowaniu organizmu Z dokumentacji medycznej wynika, że osoba orzekana leczy się między innymi na chorobę Parkinsona, a zatem można wysnuć wnioski, że objawy tej choroby mogą powodować znaczne ograniczenia w bieżącym funkcjonowaniu, tj.: trudności z higieną osobistą, ubieraniem się, zapinaniem guzików, wiązaniem obuwia, wykonywaniem zwyczajowych czynności domowych. W pkt. VIII Oceny – Rodzaj i zakres niezbędnej opieki, pracownik socjalny nie wskazał, w jakich czynnościach osoba orzekana wymaga opieki i pomocy na poziomie indywidualnym i społecznym.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - osoba orzekana z niedosłuchem obustronnym dużego stopnia. Brak wykazanych ograniczeń spowodowanych dysfunkcją słuchu – pkt. VI.1 3) c) i d) *oceny*. Niedosłuch może w głównej mierze wskazywać na problem obniżenia poczucia zrozumiałości mowy, szczególnie w hałasie. Upośledzenie słuchu najczęściej prowadzi do trudności w komunikowaniu się, załatwianiu spraw w urzędach. W pkt. VIII *oceny* brak jest wskazań do pomocy w ułatwianiu kontaktów ze środowiskiem.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - kryterium kwalifikującym do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. W pkt. XI *oceny* jest tylko zapis „praca w warunkach chronionych”. W przypadku oceny zdolności do zatrudnienia wskazuje się na występujące ograniczenia w zatrudnieniu, z uwzględnieniem wymogów co do stanowiska pracy lub dalszego wykonywania przez osobę dotychczasowego zatrudnienia w warunkach pracy uznanych za typowe. W pozostałych punktach *ocena* sporządzona prawidłowo.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** – pracownik socjalny nie podał w opisie problemów zdrowotnych daty przebytego zawału serca. Kryterium kwalifikującym do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. W pkt. XI i XIV *oceny* jest tylko zapis „praca w warunkach chronionych” brak jest wykazanych ograniczeń w zakresie wykonywania oraz możliwości pracy z uwzględnieniem posiadanych kwalifikacji.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - Kryterium kwalifikującym do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. Z informacji zawartych we wniosku w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności z dnia 30.06.2021 r. wynika, że osoba orzekana wymaga pomocy w czynnościach samoobsługowych, w poruszaniu się w środowisku oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Natomiast w opisie stanu faktycznego pracownik socjalny wykazał tylko ograniczenia w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Zakres tego wsparcia dotyczy wykonywania czynności wymagających wzmożonego wysiłku fizycznego. Wątpliwa kwalifikacja do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** orzekana z niedosłuchem obustronnym dużego stopnia. Brak wykazanych ograniczeń spowodowanych dysfunkcją słuchu – pkt. VI.1 3) c) i d) *oceny*. Niedosłuch może w głównej mierze wskazywać na problem obniżenia poczucia zrozumiałości mowy, szczególnie w hałasie. Upośledzenie słuchu najczęściej prowadzi do trudności w komunikowaniu się, załatwianiu spraw w urzędach. W pkt. VIII *oceny* brak jest wskazań do pomocy w ułatwianiu kontaktów ze środowiskiem.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - w opisie problemów zdrowotnych brak jest daty powstania urazu, tj. złamania kości szyjki udowej. Z dokumentacji medycznej wynika, że uraz miał miejsce w listopadzie 2019 r. Pracownik socjalny w opisie stanu faktycznego oceny nie określił w sposób precyzyjny ograniczeń w zakresie poruszania się w środowisku, jakie napotyka osoba z naruszoną sprawnością

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

ruchową. Jest tylko zapis: korzysta z kul łokciowych". Podobny zapis widnieje również w pkt. dotyczącym korzystania z publicznych środków transportu. W pkt. VIII *Oceny - Rodzaj i zakres niezbędnej opieki* pracownik socjalny nie wskazał na potrzebę zapewnienia opieki osobie orzekanej podczas poruszania się w środowisku.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - proponowany przez pracownika socjalnego umiarkowany stopień niepełnosprawności nie został udokumentowany w diagnozie funkcjonowania społecznego. Orzekany jest samodzielny w zakresie czynności samoobsługowych, poruszania się w środowisku. Niezbyt precyzyjny zapis w pkt. dot. zdolności do prowadzenia gospodarstwa domowego, nie wykazano zakresu czynności domowych, których wykonywanie jest utrudnione z uwagi na ograniczenia w funkcjonowaniu organizmu. Stan faktyczny, ustalony dla potrzeb orzecznich, nie dokumentuje dysfunkcji warunkujących częściową zależność od otoczenia. Zbyt ogólnikowo wskazany zakres niezbędnej pomocy – pkt. IX. *oceny* .

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - opis stanu faktycznego nie wskazuje na całkowitą zależność osoby orzekanej od otoczenia. Nie wykazano dysfunkcji warunkujących niezdolność do samodzielnej egzystencji, tj.: całkowitej zależności od otoczenia, polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmieniu lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz ułatwianiu kontaktów z otoczeniem. Jest ogólny zapis „wymaga pomocy w zakresie higieny”, „okresowej pomocy w ubieraniu się”, „wymaga pomocy w czynnościach domowych”. Brak precyzyjnego określenia zakresu niezbędnej opieki. Niewątpliwie należy przypuszczać, że osoba orzekana z racji samego wieku (lat 83) oraz problemów zdrowotnych może mieć ograniczenia w samodzielnym funkcjonowaniu na poziomie indywidualnym i społecznym, co daje podstawę do zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności. Jednak pracownik nie dokonał takiej analizy w formularzu oceny.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - brak daty zabiegu operacyjnego raka esicy i górnej odbytnicy, brak daty leczenia uzupełniającego chemioterapią. Z dokumentacji medycznej wynika, że zabieg miał miejsce 29.10.1918 r. Cykl chemioterapii przeprowadzono 28.01.2021 r. oraz 11.02.2021 r. Z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb orzecznich wynika, że nie wymaga opieki osób innych. Zgodnie z informacją zawartą we wniosku w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 26.02.2021 r. orzekany jest samodzielny w zakresie czynności samoobsługowych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz poruszania się w środowisku. Natomiast pracownik socjalny w opisie stanu faktycznego wskazuje na ograniczenia w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Biorąc pod uwagę stan zdrowia orzekanego oraz konieczność kontynuacji leczenia kwalifikacja do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest prawidłowa.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - niepełny opis schorzeń zawartych w pkt. II *Oceny* – Podstawowe problemy zdrowotne . Wymienione jednostki chorobowe to: miażdżyca uogólniona, cukrzyca t.2, zwyrodnienia wielowarstwowe, nadciśnienie tętnicze, niedowład spastyczny kończyn dolnych z zaburzeniami chodu. Z dokumentacji medycznej dodatkowo: choroba niedokrwienna serca, przewlekła choroba nerek w 3 stadium niewydolności, niedoczynność tarczycy, zaburzenia elektrolitowe - hypokalemia. Brak informacji w pozycji – inne czynności samoobsługowe, podczas gdy z karty informacyjnej leczenia szpitalnego wskazania dotyczą systematycznego przyjmowania leków, stosowania diety cukrzycowej. Dodatkowo w pozycji tej należało wymienić konieczność systematycznej kontroli poziomu glikemii, pomiaru parametrów ciśnienia tętniczego oraz iniekcje z insuliny. Opis stanu faktycznego zawarty w *ocenie funkcjonowania społecznego* nie dokumentuje całkowitej zależności osoby orzekanej od otoczenia. Hasłowy opis ograniczeń funkcjonalnych w zakresie zdolności do samoobsługi, prowadzenia gospodarstwa domowego

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

– „wymaga pomocy, lub z pomocą”. Jednak dopiero całościowa ocena materiału dowodowego, a także wiek orzekanej – 89 lat, pozwala na opracowanie wniosków końcowych w zakresie kwalifikacji do zaproponowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - brak daty przeprowadzonego zabiegu operacyjnego kręgosłupa. Z dokumentacji medycznej wynika, że operacja odbyła się w 2009 r. Opis stanu faktycznego jest zgodny z informacją zawartą we wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Orzekana wykazuje tylko ograniczenia dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego. Pracownik socjalny nie podaje jednak zakresu czynności, których wykonywanie może być utrudnione. Jest tylko zapis – wymaga pomocy. W ocenie opis stanu faktycznego, podobnie jak i *rodzaj i zakres niezbędnej opieki* jest mało precyzyjny, nie dokumentuje częściowej zależności osoby orzekanej od otoczenia. Wykazane ograniczenia naruszonej sprawności organizmu nie dają podstawy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - w opisie problemów zdrowotnych pracownik socjalny nie wykazał choroby współistniejącej tj.: zaburzeń depresyjno-lekowych mieszanych. Przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. W pkt. XI oceny jest tylko zapis „praca w warunkach pracy chronionej”. W przypadku oceny zdolności do zatrudnienia wskazuje się na występujące ograniczenia w zatrudnieniu, z uwzględnieniem wymogów co do stanowiska pracy, posiadanych kwalifikacji lub wykonywania przez osobę zatrudnienia w warunkach pracy uznanych za typowe.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - brak daty wystąpienia udaru niedokrwiennego mózgu z niedowładem połowicznym. Z dokumentacji medycznej wynika, że orzekany udar przebył w kwietniu 2021 r. Stan faktyczny, ustalony dla potrzeb orzecznich, nie dokumentuje dysfunkcji warunkujących całkowitą zależność osoby od otoczenia. Hasłowe opisy ograniczeń funkcjonalnych w pkt. VI.1.1), 3), 4) i tak: utrzymanie higieny osobistej – „wymaga pomocy”; ubieranie się – „wymaga pomocy”, - inne czynności – „nieztrzymanie moczu”, prowadzenie gospodarstwa domowego – „wymaga pomocy”. Z dokumentacji medycznej wynika, że osoba orzekana z powodu niedowładu połowicznego jest niesprawna ruchowo, wymaga opieki w samodzielnym funkcjonowaniu. Na podstawie powyższych informacji pracownik socjalny mógł określić zakres ograniczeń funkcjonalnych. Całościowa ocena materiału dowodowego wskazuje na prawidłową kwalifikację do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. Brak jest wykazanych ograniczeń w sferze zawodowej osoby orzekanej. W pkt. XI oceny widnieje zapis: „praca w warunkach pracy chronionej”. Orzekany jest czynny zawodowo, pracuje jako ochroniarz firm. W opisie stanu faktycznego wskazał na ograniczenia w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego – „wymaga pomocy przy dźwiganiu”. Jest to mało precyzyjny opis ograniczeń w zakresie wykonywania czynności domowych.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - proponowany przez pracownika socjalnego umiarkowany stopień niepełnosprawności nie został udokumentowany w diagnozie funkcjonowania społecznego. Orzekany składając wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 30.09.2021 r. nie wykazał ograniczeń w zakresie zdolności do samodzielnego funkcjonowania. Natomiast pracownik socjalny w opisie stanu faktycznego wskazuje na ograniczenia w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Brak precyzji w opisie ograniczeń powodujących trudności w wykonywaniu prac domowych. Zapis w pkt. VI.1. 4) - „wymaga pomocy” nie jest wystarczającą przesłanką do uznania, iż osoba orzekana wymaga pomocy w czynnościach domowych. Również mało

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

precyzyjny jest - *zakres i rodzaj niezbędnej pomocy* – pkt. XI. 1 i 2 *oceny*, który wskazywałby na zależność osoby orzekanej od otoczenia. Z zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb orzecznich wynika, że orzekany ma duże trudności w chodzeniu i wymaga pomocy innych osób, czego nie ma w *ocenie funkcjonowania społecznego*.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - opis ograniczeń w zakresie funkcjonowania osoby orzekanej na poziomie aktywności indywidualnej jest hasłowy – pkt. VI.1.1) a) – „okresowo z pomocą”, b) – „okresowo z pomocą”, d) – „brak danych”, 4) – „wymaga pomocy”. Stan faktyczny, ustalony dla potrzeb orzecznich, nie dokumentuje dysfunkcji warunkujących zależność osoby orzekanej od otoczenia, polegającej na udzieleniu wsparcia w pełnieniu ról społecznych. W tej sprawie brak jest wyczerpującego opisu ograniczeń funkcjonowania społecznego na poziomie indywidualnym i społecznym. Całościowa analiza dokumentacji, wiek orzekanego (79 lat) oraz rodzaj schorzeń i stopień ich zaawansowania mogą stanowić podstawę zaliczenia do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - proponowany przez pracownika socjalnego umiarkowany stopień niepełnosprawności nie został udokumentowany w diagnozie funkcjonowania społecznego. Brak szczegółowego opisu dysfunkcji funkcjonalnych na poziomie indywidualnym i społecznym. W pkt. VI. 1. 1) widnieje hasłowy zapis ograniczeń w zakresie wykonywania czynności samoobsługowych – „okresowo z pomocą”. Wątpliwa kwalifikacja do orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - brak daty przebytego zabiegu operacyjnego raka piersi oraz zastosowanej radioterapii. Z dokumentacji medycznej wynika, że zabieg miał miejsce w czerwcu 2019 r. Pkt. VI. 1. 1) d) *oceny* nie uzupełniony. Orzekana leczy się na cukrzycę, nadciśnienie tętnicze, w związku z tym należało wskazać na konieczność stosowania diety cukrzycowej, systematycznego pomiaru poziomu glikemii i parametrów ciśnienia tętniczego. We wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 26.10.2021 r. orzekana nie wykazuje ograniczeń w czynnościach samoobsługowych. Natomiast pracownik socjalny w pkt. VI.1. 1) *oceny* zamieścił hasłowy zapis, że orzekana czynności higieniczne wykonuje „okresowo z pomocą”. Wykazane deficyty są zbyt ogólne. Trudno wywnioskować, w jakim stopniu naruszona sprawność organizmu determinuje ograniczenia w funkcjonowaniu osoby orzekanej na poziomie indywidualnym, a więc wskazywał na całkowitą zależność od innych osób.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - stan faktyczny, ustalony dla potrzeb orzecznich, nie dokumentuje dysfunkcji warunkujących niezdolność osoby orzekanej do samodzielnej egzystencji, tj. całkowitej zależności od otoczenia, polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej lub wykonywaniu czynności samoobsługowych. Jest tylko zapis – „okresowo z pomocą”. W zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności kluczową rolę stanowi szczegółowy opis ograniczeń wynikających z naruszonej sprawności organizmu. Zgodnie ze standardami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zaliczenie do znacznego stopnia niepełnosprawności możliwe jest wówczas, gdy u osoby zainteresowanej występują jednocześnie ograniczenia w zakresie zatrudnienia i konieczność sprawowania opieki, co oznacza całkowitą zależność od otoczenia, polegającą na pielęgnacji i karmieniu lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwianiu kontaktów ze środowiskiem. Opis ograniczeń nie wykazuje u osoby orzekanej całkowitej zależności od otoczenia, polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwianiu kontaktów społecznych, co jest konieczną przesłanką do zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - brak daty przebytego udaru mózgu z niedowładem (maj 2021 r. – dane z dokumentacji medycznej). Brak jest wyczerpującego opisu ograniczeń funkcjonowania społecznego, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i społecznym. Opis ograniczeń jest hasłowy i tak: pkt. VI.1.- 1) a) czynności higieniczne „z pomocą” – 1) b) nałożenie ubrania – „z pomocą” - 1) c) spożywanie posiłków – „dieta cukrzycowa”, - 1) d) inne czynności samoobsługowe – nie uzupełnione – z karty informacyjnej leczenia szpitalnego wskazania dot. kontroli poziomu glikemii oraz parametrów ciśnienia tętniczego, dieta cukrzycowa, - 4) prowadzenie gospodarstwa domowego – „wymaga opieki i pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z dokumentacji medycznej wynika, że orzekana ma ograniczenia sprawnościowe z powodu przebytego udaru mózgu. Dokonując całościowej oceny materiału dowodowego należy uznać, iż orzekana spełnia przesłanki kwalifikujące do **znacznego stopnia niepełnosprawności**.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - osoba orzekana z upośledzeniem słuchu przewodzeniowym i czuciowo – nerwowym. Ma ograniczenia w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Brak wykazanych ograniczeń spowodowanych dysfunkcją słuchu – pkt. VI.1 3) c) i d) *oceny*. Z dokumentacji trudno wywnioskować w jakim zakresie wada słuchu powoduje ograniczenia w kontaktach ze środowiskiem. Kwalifikacja do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z powodu wady słuchu może świadczyć o ograniczeniach w komunikowaniu się, załatwianiu spraw osobistych, urzędowych. Sam zapis „ograniczenia związane z niedosłuchem” jest zbyt ogólny, nie zawiera szczegółowego opisu ograniczeń w kontaktach z otoczeniem.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - brak daty przeprowadzonego zabiegu operacyjnego stopy oraz złamania kości podudzia lewego. Według dokumentacji medycznej zabieg przeprowadzono w 1993 r. Przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. Nieprecyzyjny opis ograniczeń w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Nie wykazano u orzekanego trudności z przemieszczaniem się, pomimo zaliczenia do umiarkowanego stopnia z powodu naruszenia sprawności narządu ruchu. Wątpliwa kwalifikacja do orzeczonego stopnia.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - w opisie problemów zdrowotnych brak jest daty wystąpienia udaru mózgu z niedowładem połowicznym. Według dokumentacji medycznej – data powstania udaru to 23.04.2021 r. Wykazane w opisie stanu faktycznego, pkt. VI.1. 1) a) i b) , 2) a) i b) hasłowe określenia (z pomocą) nie wskazują na całkowitą zależność orzekanego od otoczenia. Jednak biorąc pod uwagę rodzaj schorzenia, czas wystąpienia choroby, skutki udaru – niedowład kończyny górnej i dolnej - uzasadnia zaliczenie orzekanego do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - diagnozę funkcjonowania społecznego sporządzono w oparciu o informacje zawarte we *Wniosku* o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Brak precyzji w opisie ograniczeń osoby orzekanej na poziomie indywidualnym. W pkt. VI.1.1) a), b), c), jest zapis – „zgodnie ze złożonym wnioskiem wymaga pomocy innych osób w czynnościach samoobsługowych”, d) – nie uzupełniony. - 2) a) i b) – zgodnie ze złożonym wnioskiem wymaga pomocy innych osób przy przemieszczaniu się, również w pkt. VI. 1.4) – widnieje zapis – „wymaga pomocy innych osób przy prowadzeniu gospodarstwa domowego”. Osoba orzekana z niedowładem wiotkim kończyn dolnych. Ustalenia dotyczące zakresu niezbędnej pomocy i opieki powinny być wykazane tylko w pkt. VIII *oceny*. Kwalifikacja prawidłowa.

Sprawa (*) – **znaczny stopień niepełnosprawności** - Brak szczegółowego opisu dysfunkcji na poziomie indywidualnym spowodowanych występującymi schorzeniami (choroba Parkinsona, naczyniowe uszkodzenie mózgu, nawrotowe zasląbnienia). W *ocenie funkcjonowania społecznego* pracownik socjalny zawarł schematyczny opis

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

ograniczeń funkcjonalnych, tj.: „zgodnie ze złożonym wnioskiem wymaga pomocy innych osób w czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego”. Osoba orzekana spełnia przesłanki kwalifikujące do orzeczonego stopnia niepełnosprawności. Ustalenia dotyczące zakresu niezbędnej pomocy i opieki powinny być wykazane tylko w pkt. VIII *oceny*.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. Brak jest wykazanych ograniczeń w sferze zawodowej osoby orzekanej. W pkt. XI *oceny* widnieje zapis: „nie dotyczy”. W opisie stanu faktycznego pracownik socjalny wskazał na ograniczenia w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Wątpliwa kwalifikacja do orzeczonego stopnia niepełnosprawności. Osoba orzekana jest samodzielna w zakresie wykonywania czynności samoobsługowych oraz poruszania się w środowisku.

Sprawa (*) – **umiarkowany stopień niepełnosprawności** - pracownik socjalny w opisie problemów zdrowotnych nie podał daty wystąpienia zawału serca. Z dokumentacji medycznej wynika, że był to rok 2019. Wskazania z karty leczenia szpitalnego dotyczą regularnego pomiaru ciśnienia tętniczego oraz stosowania zbilansowanej diety. Pracownik socjalny w pkt. VI. 1. 1) d) wymienił tylko konieczność stałego przyjmowania leków. Przesłanką kwalifikującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest kryterium zawodowe, tj. zdolność do pracy w warunkach chronionych. Wątpliwa kwalifikacja do orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

Na 50 skontrolowanych *ocen funkcjonowania społecznego* w 44 % proponowany przez pracowników socjalnych stopień niepełnosprawności został ustalony adekwatnie do udokumentowanych w diagnozie funkcjonowania społecznego informacji dotyczących zdolności osoby orzekanej do pełnienia ról społecznych na poziomie indywidualnym i społecznym, przy uwzględnieniu zakresu niezbędnej opieki i pomocy w celu poprawy jej funkcjonowania.

W toku kontroli ustalono, iż w 28 wyżej wymienionych sprawach *oceny* nie zostały wypełnione prawidłowo, w precyzyjny sposób, pozwalający na określenie zakresu naruszonej sprawności organizmu. Ograniczenia w funkcjonowaniu osób orzekanych na poziomie indywidualnym i społecznym nie zostały opisane w sposób wyczerpujący, w oparciu o materiał dowodowy. Miejscami brak było odniesienia do każdego z punktów diagnozy społecznej, co skutkowało brakiem wskazania konkretnych ograniczeń funkcjonalnych, pozwalających na kwalifikację do określonego stopnia niepełnosprawności. W liczbie 28 spraw, z wykazanymi uchybieniami, w 6 *ocenach* opis stanu faktycznego poddawał w wątpliwość rozstrzygnięcie o kwalifikacji do przyznanego stopnia niepełnosprawności. Z opisu stanu faktycznego nie wynikały wprost przesłanki, o których mowa w standardach orzecznich, które uzasadniałyby zaliczenie osoby orzekanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Oceniając całościowo ustalenia dokonane podczas kontroli i przedstawione w materiale dowodowym należy stwierdzić, że wykazane w 22 sprawach uchybienia w opisach dysfunkcji funkcjonalnych, kwalifikacja do określonego stopnia niepełnosprawności nie budziła zastrzeżeń, bowiem procedura orzecznicza przeprowadzona została w oparciu o całościową analizę i ocenę materiału dowodowego, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia zaawansowania schorzeń oraz wieku osób orzekanych.

Kontroli poddano również spójność rozstrzygnięcia zaproponowanego przez pracownika socjalnego z kwalifikacją lekarza – przewodniczącego składu orzekającego. Stwierdzono zgodność stanowisk. Nie odnotowano zgłoszenia przez pracownika socjalnego zdania odrębnego. W toku kontroli stwierdzono, że wszystkie uzasadnienia decyzji były bardzo skrócone, nie wypełniały w pełnym zakresie elementów definicji ustawowych. W przypadku

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

kwalifikacji do znacznego stopnia niepełnosprawności, czy też umiarkowanego pracownik socjalny różnicował uzasadnienia poprzez wskazywanie obszarów, w zakresie których osoba orzekana wymaga opieki/pomocy w samodzielnej egzystencji. W pkt. XI *oceny* należy każdorazowo opisać w zatrudnieniu ograniczenia a następnie dokonać ich oceny w kontekście informacji o aktywności osoby orzekanej z podstawowymi problemami zdrowotnymi.

Nie mniej jednak należy podjąć działania poprzez:

1. rzetelne i wyczerpujące opisywanie problemów zdrowotnych w oparciu o załączoną dokumentację medyczną,
2. jasno i precyzyjnie określać ograniczenia utrudniające lub uniemożliwiające codzienne funkcjonowanie na poziomie indywidualnym i społecznym w oparciu o zebrany materiał dowodowy, z uwzględnieniem informacji zawartych w załączonym do dokumentacji *wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności* i dokumentacji medycznej, z uwzględnieniem indywidualnych ograniczeń funkcjonalnych,
3. w pkt. XI *oceny* należy każdorazowo opisać w zatrudnieniu ograniczenia a następnie dokonać ich oceny w kontekście informacji o aktywności osoby orzekanej z podstawowymi problemami zdrowotnymi
4. poprawne wypełnianie druków ocen funkcjonowania społecznego w zakresie wszystkich punktów, dotyczy to zwłaszcza - pkt VI. 1. 1) d) , VI. 3) c) i d) , XI oraz XIV.

XII. Zachowanie procedur administracyjnych

Skontrolowano 50 losowo wybranych akt spraw z wydanym orzeczeniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności pod kątem prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Kontrolę przebiegu postępowania pod kątem prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w dniach od 14 do 16 listopada 2022 roku przeprowadzili Rafał Zieliński – Starszy operator urządzeń przygotowania danych, Klaudia Olbrich - Gawior – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Monika Gładys, – Starszy operator urządzeń przygotowania danych.

1. (*)	21. (*)
2.	22.
3.	23.
4.	24.
5.	25.
6.	26.
7.	27.
8.	28.
9.	29.
10.	30.
11.	31.
12.	32.
13.	33.
14.	34.
15.	35.
16.	36.
17.	37.
18.	38.
19.	39.
20.	40.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

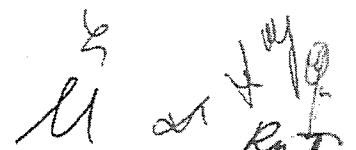
41. (*)
42.
43.
44.
45.

46. (*)
47.
48.
49.
50.

W przypadku kontrolowanych akt stwierdzono następujące uchybienia.

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 31 sierpnia 2021 roku. W dniu 31 sierpnia 2021 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał postanowienie zgodnie z art. 65 KPA o przekazaniu według właściwości do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach wniosku o wydanie orzeczenia z uwagi na to, że wnioskodawca w oświadczeniu o miejscu stałego pobytu wskazał jako miejsce stałego pobytu adres na terenie powiatu Kieleckiego Ziemińskiego. W zakresie przekazania według właściwości postępowanie prawidłowe. W aktach sprawy pozostałych po przekazaniu wniosku zgodnie z właściwością miejscową brakuje dokumentu karty obiegowej wniosku z dokonaną przez Przewodniczącego powiatowego zespołu lub osobę przez niego wyznaczoną wstępnej weryfikacji wniosku pod względem formalnym i merytorycznym wskazującej na brak właściwości miejscowej zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności zgodnej z art. 6 ust. 3 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Sprawa o numerze (*) w dniu 19 sierpnia 2021 roku do powiatowego zespołu wpłynęło zaświadczenie o stanie zdrowia wydane dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności. W dniu 20 sierpnia 2021 roku powiatowy zespół wezwał wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych w złożonym wniosku przesyłając wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wraz z informacją o konieczności jego wypełnienia i złożenia w oryginale w zespole orzekającym. Uzupełniony wniosek wpłynął do powiatowego zespołu w dniu 26 sierpnia 2021 roku. 30 sierpnia 2021 roku powiatowy zespół zawiadomił wnioskodawcę o konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej o badanie echo serca wyznaczając termin na jej uzupełnienie do dnia 10 września 2021 roku. W dniu 31 sierpnia 2021 roku do Powiatowego Zespołu wpłynął wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie. Postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2021 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim zawiesił postępowanie w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W dniu 15 marca 2022 roku wpłynął wniosek strony o podjęcie zawieszzonego postępowania w sprawie. Postanowieniem z dnia 15 marca 2022 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim podjął zawieszone postępowanie w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Pismem z dnia 15 marca 2022 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim zawiadomił stronę o niezalatwieniu sprawy w terminie zgodnie z art. 35 § 3 KPA i wyznaczeniu na dzień 29 marca 2022 roku. W tym samym dniu powiatowy zespół wydał zawiadomienie o terminie posiedzenia składu orzekającego wyznaczonym na dzień 29 marca 2022 roku. Postępowanie nieprawidłowe. W aktach sprawy znajduje się wypełniony przez lekarza medycyny pracy druk zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wydanego dla potrzeb Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zaświadczenie to nie posiada daty wystawienia. W związku z powyższym ciężko określić czy zostało wystawione zgodnie z §6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie orzekania, w myśl którego do wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dla osób które nie ukończyły 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności dla osób, które ukończyły 16 rok życia, dołącza się dokumentację medyczną, w tym zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących potwierdzone aktualnymi

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

wynikami badań diagnostycznych, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się osoba zainteresowana, oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności, wydane nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku, oraz inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Ponadto w karcie obiegowej wniosku dokonując analizy wstępnej wniosku wskazano, że zaświadczenie lekarskie jest aktualne i nie wezwano do usunięcia braku formalnego jakim jest brak daty wystawienia zaświadczenia.

Sprawa o numerze (*) stwierdzono rozbieżność w zakresie wypełnienia przez lekarza członka Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim druków weryfikacji wstępnej i karty obiegowej wniosku o wydanie orzeczenia. W druku weryfikacji wstępnej wniosku lekarz dokonujący weryfikacji uznał, że dokumentacja wymaga uzupełnienia w zakresie „badania echo serca oraz orzeczenia zakładu ubezpieczeń społecznych”. Weryfikacja wstępna dokonana na druku karty obiegowej wniosku zawiera zapis, że dokumentacja nie wymaga uzupełnienia.

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 12 stycznia 2021 roku wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności. Pismem z dnia 3 lutego 2021 roku osoba zainteresowana została poinformowana o niezalutwieniu sprawy w terminie zgodnie z art. 36 KPA i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy na dzień 19 lutego 2021 roku. W tym samym dniu wystawiono zawiadomienie o terminie posiedzenia składu orzekającego. W dniu 19 lutego 2021 roku wydano orzeczenie o niepełnosprawności. W dniu 12 marca 2021 roku do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu wpłynęło odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 19 lutego 2021 roku. W dniu 17 marca 2021 roku wydano nowe orzeczenie o niepełnosprawności w ramach samokontroli uwzględniające w całości wniesione w dniu 12 marca 2021 roku odwołanie. Z posiedzenia w dniu 17 marca 2021 roku sporządzono protokół, który nie został podpisany przez psychologa członka składu orzekającego. Ponadto nie została sporządzona ocena psychologiczna w zakresie uwzględniającym orzeczenie wydane w ramach samokontroli.

Sprawa o numerze (*) nieprawidłowości dotyczą sposobu wypełnienia karty obiegowej wniosku. W przedmiotowej sprawie brak jest podpisu lekarza przewodniczącego składu orzekającego na karcie obiegowej wniosku w zakresie ustalenia, czy obecność osoby niepełnosprawnej na posiedzeniu jest obowiązkowa w celu przeprowadzenia badania bezpośredniego osoby zainteresowanej, czy też dokumentacja zgromadzona w aktach sprawy jest wystarczająca i posiedzenie może odbyć się zgodnie z paragrafem 2 ust. 1 i paragrafem 2 ust. 2 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U.2020.534) z przyczyn związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, skład orzekający rozpoznał sprawę i wydał orzeczenie o stopniu niepełnosprawności bez badania bezpośredniego i uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego osoby zainteresowanej. Ponadto w karcie obiegowej w punkcie dotyczącym wyznaczenia składu orzekającego, wyznaczono lekarza przewodniczącego składu orzekającego również jako lekarza konsultanta w sprawie.

Sprawa o numerze (*) stwierdzono nieczytelny podpis lekarza przewodniczącego składu orzekającego na druku karty obiegowej. W przypadku nieczytelnego podpisu konieczne jest przystawienie pieczęci imiennej osoby podpisującej.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 15 lipca 2021 roku. Pismem z dnia 5 sierpnia 2021 roku osoba zainteresowana została poinformowana o niezafatwieniu sprawy w terminie zgodnie z art. 36 KPA i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy na dzień 16 sierpnia 2021 roku. W tym samym dniu wystawiono zawiadomienie o terminie posiedzenia składu orzekającego. W dniu posiedzenia składu orzekającego lekarz przewodniczący składu orzekającego zapoznał się ze zgrupowaną w aktach sprawy dokumentacją i uznał, że jest ona niewystarczająca odraczając wydanie orzeczenia do czasu uzupełnienia brakującej dokumentacji. W dniu 1 września 2021 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim wystawił zawiadomienie o konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej. Osoba zainteresowana nie uzupełniła dokumentacji w wyznaczonym terminie i sprawę pozostawiono bez rozpoznania w dniu 21 października 2021 roku. Nieprawidłowość w tym postępowaniu dotyczy odroczenia do uzupełnienia dokumentacji po zapoznaniu się z dokumentacją na wyznaczonym posiedzeniu składu orzekającego. Na posiedzeniu składu orzekającego dokumentacja zgromadzona w aktach sprawy powinna być kompletna i wystarczająca do wydania decyzji administracyjnej. O konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej należało powiadomić osobę zainteresowaną przed wyznaczeniem terminu posiedzenia składu orzekającego.

Sprawa o numerze (*) nieprawidłowości dotyczą sposobu wypełnienia karty obiegowej wniosku. W przedmiotowej sprawie stwierdzono nieczytelny podpis lekarza przewodniczącego składu orzekającego. W przypadku nieczytelnego podpisu konieczne jest przystawienie pieczęci imiennej. Ponadto w karcie obiegowej w punkcie dotyczącym wyznaczenia składu orzekającego, wyznaczono lekarza przewodniczącego składu orzekającego również jako lekarza konsultanta w sprawie. Pismem z dnia 16 czerwca 2021 roku zawiadomiono osobę zainteresowaną o terminie posiedzenia składu orzekającego wyznaczonego na dzień 2 lipca 2021 roku. W dniu 2 lipca 2021 roku wydano orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W dniu 19 lipca 2021 roku do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu wpłynęło odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 2 lipca 2021 roku. W dniu 26 lipca 2021 roku wydano nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w ramach samokontroli uwzględniające w całości wniesione w dniu 19 lipca 2021 roku odwołanie. W aktach sprawy nie znajduje się ocena psychologiczna sporządzona w dniu 26 lipca 2021 roku w zakresie uwzględniającym orzeczenie wydane w ramach samokontroli.

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 1 grudnia 2021 roku. W dniu 8 grudnia 2021 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał postanowienie zgodnie z art. 65 KPA o przekazaniu według właściwości do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Opatowie wniosku o wydanie orzeczenia z uwagi na to, że wnioskodawca przebywa na terenie powiatu opatowskiego powyżej 2 miesięcy. W zakresie przekazania według właściwości postępowanie prawidłowe. W aktach sprawy pozostałych po przekazaniu wniosku zgodnie z właściwością miejscową brakuje dokumentu karty obiegowej wniosku z dokonaną przez Przewodniczącego powiatowego zespołu lub osobę przez niego wyznaczoną wstępną weryfikacją wniosku pod względem formalnym i merytorycznym wskazującej na brak właściwości miejscowej zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności zgodnej z art. 6 ust. 3 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 11 marca 2021 roku. Pismem z dnia 17 marca 2021 roku powiatowy zespół zawiadomił osobę zainteresowaną o terminie posiedzenia składu

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

orzekającego wyznaczonego na dzień 24 marca 2021 roku. W dniu posiedzenia składu orzekającego lekarz przewodniczący składu orzekającego uznał, że dokumentacja medyczna w sprawie jest niewystarczająca do wydania orzeczenia i odroczył sprawę do czasu uzupełnienia dokumentacji medycznej. Pismem z dnia 6 kwietnia 2021 roku wystawiono zawiadomienie o konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej. Orzeczenie w sprawie wydano w dniu 29 kwietnia 2021 roku. W aktach sprawy brak jest zawiadomienia wyznaczającego termin posiedzenia na dzień 29 kwietnia 2021 roku, jak również zawiadomienia o niezafatwieniu sprawy terminie zgodnie z art. 36 KPA z powodu konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej i wyznaczający nowy termin załatwienia sprawy na dzień 29 kwietnia 2021 roku. Ponadto nieprawidłowym jest odroczenie do uzupełnienia dokumentacji w dniu posiedzenia składu orzekającego. Na posiedzeniu składu orzekającego dokumentacja zgromadzona w aktach sprawy powinna być kompletna i wystarczająca do wydania decyzji administracyjnej. O konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej należało powiadomić osobę zainteresowaną przed wyznaczeniem terminu posiedzenia składu orzekającego. Ocena członka składu orzekającego (pracownika socjalnego) powinna być sporządzona w dniu posiedzenia po uzupełnieniu dokumentacji to jest w dniu 29 kwietnia 2021 roku lub w uzasadnieniu oceny pracownik socjalny powinien wskazać, że ocena została skończona w tym dniu po uzupełnieniu brakującej dokumentacji.

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 12 stycznia 2021 roku. W dniu 13 stycznia 2021 roku wezwano osobę zainteresowaną do uzupełnienia braków formalnych. Braki te zostały usunięte przez osobę zainteresowaną w dniu 18 stycznia 2021 roku. Pismem z dnia 25 stycznia 2021 roku zawiadomiono osobę zainteresowaną o terminie o posiedzenia składu orzekającego wyznaczonego na dzień 12 lutego 2021 roku. W dniu posiedzenia składu orzekającego lekarz przewodniczący składu orzekającego uznał, że dokumentacja medyczna w sprawie jest niewystarczająca do wydania orzeczenia i odroczył sprawę do czasu uzupełnienia dokumentacji medycznej. Pismem z dnia 22 lutego 2021 roku wystawiono zawiadomienie o konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej. W dniu 8 marca 2021 roku wpłynął wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie. W dniu 10 marca 2021 roku wydano postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie. W dniu 26 kwietnia 2021 roku wpłynął wniosek o podjęcie zawieszono postępowania w sprawie. W dniu 27 kwietnia 2021 roku powiatowy zespół wydał postanowienie o podjęciu zawieszono na wniosek postępowania w sprawie. Pismem z dnia 29 kwietnia 2021 roku zawiadomiono stronę o wyznaczeniu na dzień 6 maja 2021 roku terminu posiedzenia w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Postępowanie nieprawidłowe. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim nie zawiadomił strony o niezafatwieniu sprawy w terminie zgodnie z art. 36 KPA i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy na dzień 6 maja 2021 roku ze względu na konieczność uzupełnienia dokumentacji medycznej i zawieszeniu na wniosek strony postępowania w sprawie. Ponadto nieprawidłowym jest odroczenie do uzupełnienia dokumentacji w dniu posiedzenia składu orzekającego. Na posiedzeniu składu orzekającego dokumentacja zgromadzona w aktach sprawy powinna być kompletna i wystarczająca do wydania decyzji administracyjnej. O konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej należało powiadomić osobę zainteresowaną przed wyznaczeniem terminu posiedzenia składu orzekającego. Ocena członka składu orzekającego (doradcy zawodowego) powinna być sporządzona w dniu posiedzenia po uzupełnieniu dokumentacji to jest w dniu 6 maja 2021 roku lub w uzasadnieniu oceny doradca zawodowy powinien wskazać, że ocena została skończona w tym dniu po uzupełnieniu brakującej dokumentacji.

(*) - dokonano anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych

Sprawa o numerze (*) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wpłynął w dniu 8 czerwca 2021 roku. W aktach sprawy znajduje się tylko wniosek o wydanie orzeczenia oraz orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Opatowie. W przypadku tej sprawy organ (Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim) podlegał wyłączeniu na podstawie art. 25 KPA. Powiatowy Zespół wystąpił z wnioskiem do organu nadrzędnego (Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności) o wyłączenie organu i wyznaczenie innego podległego zespołu do rozpatrzenia przedmiotowego wniosku. Postępowanie nieprawidłowe. W aktach sprawy brak jest karty obiegowej wniosku z dokonaną wstępną weryfikacją wniosku wskazującą na konieczność przekazania akt do organu nadrzędnego w celu wydania postanowienia o wyłączeniu organu z postępowania na podstawie art. 25 KPA. Brak skierowanego do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wniosku o wyłączenie organu i wyznaczenie innej podległej jednostki. Brak postanowienia wydanego przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim wyłączającego z postępowania w sprawie Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim i wyznaczający do rozpatrzenia sprawy Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Opatowie.

Na podstawie § 33 pkt 2 w zw. z § 17 rozporządzenia w sprawie orzekania, postępowanie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności obejmuje dokonanie przez lekarza wyznaczonego przez przewodniczącego zespołu wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji w zakresie kompletności oraz konieczności jej uzupełnienia o badania potwierdzające rozpoznaną chorobę zasadniczą, a także określenie specjalności przewodniczącego składu orzekającego odpowiedniej do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka.

Z akt postępowania orzeczniczego poddanych kontroli wynika, iż wstępnej weryfikacji złożonej wraz z wnioskiem dokumentacji medycznej dokonuje lekarz – Przewodniczący Składu Orzekającego. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej ocenia, czy przedłożona w aktach sprawy dokumentacja medyczna osoby składającej wniosek o wydanie orzeczenia jest kompletna, czy wymaga uzupełnienia i w jakim zakresie. Jednocześnie lekarz ten, w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe, określa specjalność przewodniczącego składu orzekającego odpowiednią do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka.

Dokonanej natomiast czynności wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej nie potwierdza pieczęć lekarza: „Przewodniczący Składu Orzekającego”, powinno być „Wstępna weryfikacja dokumentacji medycznej” określająca jego imię i nazwisko oraz specjalizację lekarską.

Na karcie obiegowej wniosku wstępnej weryfikacji dokonuje lekarz podbijając się pieczęcią przewodniczący składu orzekającego. Wskazane jest posługiwanie się pieczęcią np. Wstępna weryfikacja dokumentacji medycznej Imię i nazwisko specjalizacja medyczna.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim sporządza protokoły w formie pisemnej, nie zaś w formie wydruków z systemu EKSMOoN. W piśmie z dnia 22 grudnia 2020 roku znak BON.IV.5273.28.2019.2020.IM Sekretarz Stanu Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Pan Paweł Wdówik zalecił od dnia 1 stycznia 2021 roku wypełnianie druków dotyczących przebiegu postępowania o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w wersji elektronicznej w systemie komputerowym EKSMOoN. W tym samym piśmie wskazał, że w przypadku kart obiegowych i protokołów z posiedzeń składów orzekających dopuszcza się możliwość ich

wypełniania ręcznego jednakże preferowana winna być forma sporządzania protokołu elektronicznego w systemie EKSMOoN.

XIII. Podsumowanie

Oceny działalności Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności dokonano w oparciu o następujące zasady; mierniki przyjęte przy formułowaniu oceny w stosunku do następujących kryteriów:

Kryterium 1 - prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Miernik - stosunek błędnie wydanych przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w stosunku do ilości skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Kryterium 2 – zachowanie procedur administracyjnych

Miernik - stosunek liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności niezgodnie z obowiązującymi procedurami administracyjnymi w stosunku do liczby skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Kryterium 3 - prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających

Miernik - stosunek liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z nieprawidłowo sporządzonymi ocenami specjalistycznymi do liczby skontrolowanych w tym zakresie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Próg istotności:

Zasady przyznawania ocen dla poszczególnych kryteriów kontroli:

Kryterium 1 - prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności miernik (stosunek błędnie wydanych przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w stosunku do ilości skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności).

miernik do 5 % - ocena 5
miernik do 10% - ocena 4,5
miernik do 15 % - ocena 4
miernik do 23 % - ocena 3,5
miernik do 30%- ocena 3
miernik powyżej 30 % - ocena 2

Kryterium 2 - zachowanie procedur administracyjnych miernik (stosunek liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności niezgodnie z obowiązującymi procedurami administracyjnymi w stosunku do liczby skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności).

miernik do 5 %- ocena 5
miernik do 10% - ocena 4,5
miernik do 17%- ocena 4
miernik do 25% - ocena 3,5
miernik do 35%- ocena 3

Handwritten signature and date in the bottom right corner of the page.

miernik powyżej 35% - ocena 2

Kryterium 3 - prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających miernik (stosunek liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z nieprawidłowo sporządzonymi ocenami specjalistycznymi do liczby skontrolowanych w tym zakresie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności).

miernik do 5% - ocena 5

miernik do 12% - ocena 4,5

miernik do 22% - ocena 4

miernik do 30% - ocena 3,5

miernik do 40% - ocena 3

miernik powyżej 40%- ocena 2

Waga poszczególnych kryteriów kontroli:

- prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - 3 (najwyższa waga)
- zachowanie procedur administracyjnych - 2
- prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających - 1 (najniższa waga).

Ocena kontroli będzie sporządzona na podstawie średniej ważonej ocen poszczególnych kryteriów kontroli według poniższej tabeli:

1	2	3	4	5
Kryterium	Miernik (określony w %)	Ocena	Waga	Ocena x Waga (poziom istotności poszczególnych kryteriów kontroli)
Kryterium 1. prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności			3	
Kryterium 2. Zachowanie procedur administracyjnych			2	
Kryterium 3. prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających			1	
Razem			6	

Suma poziomu istotności poszczególnych kryteriów kontroli = poziom istotności nieprawidłowości w zakresie kontrolowanym

Ocena kontroli = poziom istotności nieprawidłowości dzielony na sumę wag poszczególnych kryteriów kontroli (suma danych z wierszy w kolumnie nr 5 dzielona na sumę danych z wierszy w kolumnie nr 4)

Zasady dokonywania oceny działalności kontrolowanej jednostki:

- ocena 4,6-5 - **ocena pozytywna** – nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy ewentualne uchybienia mają wyłącznie charakter formalny i nie powodują następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań.
  - ocena 3,9-4,5 - **ocena pozytywna z uchybieniami** – nie stwierdzono nieprawidłowości, a uchybienia występują w sposób powtarzający się, lecz mają charakter wyłącznie formalny i nie powodują następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań.
- ocena 2,8-3,8 - **ocena pozytywna z nieprawidłowościami** – stwierdzono nieprawidłowości ale nie przekraczają one progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań.
- ocena 2-2,7 - **ocena negatywna** – stwierdzone nieprawidłowości przekraczają próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonywania zadań.

XIV. Ocena działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Kryterium 1. Prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Na 100 skontrolowanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 9 orzeczeniach o niepełnosprawności i 18 orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności stwierdzono nieprawidłowości.

- nieprawidłowym orzeczeniu stopnia niepełnosprawności – 3 sprawy - (policzono je jako 1 pkt),
- nieprawidłowym łamaniu symboli przyczyny niepełnosprawności – 13 sprawy, (potraktowano je jako 0,5 pkt.),
- brak aktualnej dokumentacji medycznej – 8 spraw (potraktowano je jako 0,5 pkt.),
- nieprawidłowość polegała na braku wpisu rozpoznań zasadniczych schorzeń współlistniejących – 4 sprawy (policzono jako 0,25 pkt.).

W związku z powyższym miernik dla tego kryterium wynosi 14,5 % [(3 x 1 pkt + 21 x 0,5pkt + 4 x 0,25 pkt) : 100 x 100] - ocena 4

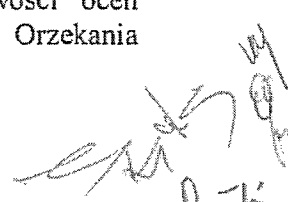
Kryterium 2. Zachowanie procedur administracyjnych

Na 50 skontrolowanych akt spraw pod kątem sprawdzenia zachowania procedur administracyjnych w 12 postępowaniach stwierdzono nieprawidłowości.

Uchybienia te policzono w przypadku 11 spraw jako 1 pkt, a w przypadku 1 sprawy jako 0,5 pkt. Podsumowując, miernik kryterium zachowania procedur administracyjnych wynosi 23%[(11 x 1pkt)+ 0,5 pkt:50 x 100] – ocena 3,5

Kryterium 3. Prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających

Na 100 skontrolowanych spraw pod kątem sprawdzenia prawidłowości ocen specjalistycznych sporządzanych w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania

o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim przez psychologa i pracownika socjalnego, w 55 stwierdzono nieprawidłowości.

W przypadku ocen sporządzanych przez pracownika socjalnego stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. rzetelne i wyczerpujące opisywanie problemów zdrowotnych w oparciu o załączoną dokumentację medyczną,
2. jasno i precyzyjnie określać ograniczenia utrudniające lub uniemożliwiające codzienne funkcjonowanie na poziomie indywidualnym i społecznym w oparciu o zebrany materiał dowodowy, z uwzględnieniem informacji zawartych w załączonym do dokumentacji wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i dokumentacji medycznej, z uwzględnieniem indywidualnych ograniczeń funkcjonalnych,
3. w pkt. XI oceny należy każdorazowo opisać w zatrudnieniu ograniczenia a następnie dokonać ich oceny w kontekście informacji o aktywności osoby orzekanej z podstawowymi problemami zdrowotnymi
4. poprawne wypełnianie druków ocen funkcjonowania społecznego w zakresie wszystkich punktów, dotyczy to zwłaszcza - pkt VI. 1. 1) d) , VI. 3) c) i d) , XI oraz XIV.

Uchybienia stwierdzone podczas kontroli ocen psychologicznych dotyczyły:

1. brak sporządzonej oceny psychologicznej do orzeczenia wydanego po odwołaniu w drodze samokontroli;
2. niepełny opis zakresu sprawowanej opieki;
3. nieprawidłowe uzasadnienie w zakresie przyznanego stopnia niepełnosprawności;
4. niepełna ocena psychologiczna pomimo dostępności w aktach sprawy opinii psychologicznych i aktualnych badań;
5. wydanie orzeczenia pomimo braku w aktach sprawy aktualnej opinii psychologa, lub aktualnych wyników badań psychologicznych;
6. nieprawidłowe ustalenie stopnia niepełnosprawności w stosunku do ustalonego rozpoznania zasadniczego i symbolu przyczyny niepełnosprawności;
7. rozbieżność pomiędzy sporządzoną oceną psychologiczną oraz oceną sporządzoną przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego w zakresie ustalonego rozpoznania zasadniczego i symbolu przyczyny niepełnosprawności.

Stwierdzone uchybienia w przypadku pracownika socjalnego policzono następująco: 6 spraw policzono, jako 0,5 pkt., 22 sprawy policzono, jako 0,25 pkt. W przypadku uchybień stwierdzonych przez psychologa wszystkie 42 sztuki policzono, jako 0,25 pkt.

Podsumowując, miernik kryterium zachowania procedur administracyjnych wynosi 19 % (6 x 0,5 pkt + 64 x 0,25 pkt.): 100 x 100] – ocena 4

Tabela dot. oceny działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowcu Świętokrzyskim:

1	2	3	4	5
Kryterium	Miernik (określony w %)	Ocena	Waga	Ocena x Waga (poziom istotności poszczególnych kryteriów kontroli)
Kryterium 1. prawidłowość merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	14,5 %	4	3	12

Kryterium 2. zachowanie procedur administracyjnych	23%	3,5	2	7
Kryterium 3. prawidłowość ocen specjalistycznych sporządzanych przez członków składów orzekających	19 %	3,5	1	3,5
Razem			6	23

Ocena kontroli – $23:6 = 3,75$ - ocena pozytywna z nieprawidłowościami – stwierdzono nieprawidłowości, ale nie przekraczają one progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach - po jednym dla kierownika podmiotu kontrolowanego i dla kontrolujących.

Część składową protokołu kontroli stanowią następujące załączniki, które są zawarte w aktach kontroli:

- Kwalifikacje powołanych członków Powiatowego Zespołu oraz kwalifikacje nowo powołanych członków Zespołu.
- Tryb postępowania stosowany w Powiatowym Zespole w zakresie badań specjalistycznych.
- Dokumenty dotyczące wykorzystania dotacji z budżetu państwa na działalność Zespołu.
- Dokumentacja wybranych akt spraw.

Kierownika podmiotu kontrolowanego poinformowano o prawie złożenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole - do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. Kierownika podmiotu kontrolowanego poinformowano również o przysługującym prawie do odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia tej odmowy.

1. Rafał Zieliński *Rafał Zieliński*
2. Monika Gładys *Monika Gładys*
3. Klaudia Olbrich – Gawior *Klaudia Olbrich-Gawior*
4. Mirella Wojtecka – Grabka *Mirella Wojtecka-Grabka*
5. Urszula Abramowicz *Urszula Abramowicz*
6. Katarzyna Dzwonek *Katarzyna Dzwonek*
7. Teresa Malaczek *Teresa Malaczek*

2023-01-05
Kielce, dnia.....

Przewodniczący Powiatowego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Ostrowcu Świętokrzyskim
Renata Duda
mgr Renata Duda

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Ewa Kopala-Jelska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

/pieczętka i podpis kierownika
podmiotu kontrolowanego/

W